DIARI CATALÀ
Avisos, Noticies i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre. 1 pts. mes
Edició matí. . 1 » »
Espanya. . . . . 4'50 pts. trim.
Unió postal. . . 9 » »
Número de 30 números . . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresòl
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí fins a les tres de la matinada.

Any XXIV núm. 5,582 — Barcelona: Dimecres 18 de novembre de 1914 — Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: La Dedicació de les Basiliques de St. Pere i St. Pau en Roma

Sant de demà: Sta. Isabel, reina.—**Quarenta hores:** A la iglesia de Ntra. Sra. de Pompeia, de PP. Caputxins (Diagonal).—**Hores d'exposició:** Les vuit del matí a les sis de la tarde.—**Dema:** a la mateixa iglesia.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. de l'Esperança, a sa iglesia.—**Dema:** Ntra. Sra. de Montserrat, a st. Cugat, o a Montesió.—**Missa d'avui:** Dedicació de la Catedral de Barcelona; c. blanc.—**La de demà:** Sta. Elisabet, v. viuda; color blanc.—**Oració nocturna:** Dema. Toca de San Luis Gonçaga.

Observatori Meteorològic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—17 novembre

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 h. 18 h. 12 h. 18 h. — Barómetre a 0° al nivell de mar: 759'8; 759'8. — Temperatures: Màxima: 9'9 ombra; 17'2 ombra. — Mínima, 8'8 ombra; 6'4 reflector. — Temperatura a l'ombra: 11'1; 15'0. — Pluja a les 24 hores: 0'0. — Aigua evaporada en 24 hores: 2'50. — Graus d'humitat, 74; 56. — Direcció del vent: N.O.; S.O. — Velocitat del vent: 55'7 km. — Estat del cel: sereno. — Núvols: Classes K. — Quantitat: 0'1; 0'0. — Observacions particulars: 0'0. — Sortida del sol: 6'12. — Posta: 4'30. — Sortida de la lluna: 6 35 m. — Posta: 3'55 t.

DONYA MARÍA ROVIRA i ALMIRALL
DE SALGADO
HA MORT
havent rebut els Sants Sagraments
(A. C. S.)
El seu espòs Manuel, filles, pares, germanes, germans i germanes polítics, oncles, nebots, cosins i demés família, al participar a sos amics i coneguts tan sensible pérdua, els preguen li dediquin un record en llurs oracions i se serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer de Bilbao, 201, demà, dijous, a les onze del matí, per acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Santa Agna i d'allí al Cementiri del S-O
No's convida particularment

La Benyoreta
Carme Canut Guinart
ha mort cristianament als 14 anys d'edat
(A. C. S.)
Els seus afligits pares Ignaci Canut i Rosa Guinart, germans Mercè, Nicanor i Rosita, àvia materna Teresa Farrerons, oncles, ties, cosins i demés parents, al participar als amics i coneguts tan irreparable pérdua, els suplicquen li tributin un record en llurs oracions i se serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer del Bruch, 23, segón, demà, dijous, a les onze del matí, per acompanyar el cadavre al l'iglesia parroquial de Sant Francisco de Paula i després al Cementiri del S-O
No's convida particularment

- Tifus, Infeccions Gastro-intestinals i Febres de Malta o de Barcelona -
Se curen i eviten amb SAMBAR MITJÁ Es ven en farmacies i Centres Específics. Dipositari, Rambla Catalunya, 12.

Regionalisme i Federalisme
PER
LLUÍS DURÁN I VENTOSA
Venda a Barcelona:
A les principals llibreries
Venda per a fóra:
Llibreria F. Puig; Pl. Nova,

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans.

J. Marsans Rof i fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

PELLETERIA
La Siberia
Immens assortit en tota classe de confeccions de pell
Cap casa pot competir en preus i en calitat
Rambla Catalunya, 15, i Corts, 624 PREU FIXE
on parle français

LICOR CAMOMILLA
del Castell del Remei
Excel·lent estomacal, poderós tònic i eficaç digestiu
El millor dels preservatius per a tota classe de infeccions
— Dipòsit: CUCURULLA, 5, telèfon 813, i en els principals colmados —

ANÓNIMA CLAUDI DURAN
«Construccions Monier»
DE CIMENT I FERRO
Ronda Sant Pere, 44, baixos
Paviments de lloses i llosetes granítiques (patent d'invenció número 58.183)
Son sempre nous; no's desgasten; no rellisquen
Els millors per a quadres de fàbriques, andens de ferrocarrils, aceres i en general per a locals de molt tràfec
Graons granítics per a escales de molta circulació

MOSAICHS DE ESCOFET & C
Pons i Pere, 5

DR. BALCELLS dels Hospitals de París. Estómach y RAIGS X. — Clarís, 71. — De 3 a 5. Budells

El complot

El nom és trist, lleig: Comissió Sanitaria... Una cosa administrativa, morta. Un nom calculat per posar devora d'aquesta altres: «Antigua de Propietats», Comité de Defensa Social, Unió Nacional. D'aquesta Comissió, per salvaguardar tot lo possible els interessos de l'humanitat civil, han consentit a formar-ne part amics nostres: i com detonen llurs noms entre els altres, els de la gent fracassada o condemnada a eterna inelucitat, els d'aquella gent devegades sencillament còmica, devegades fins i tot d'última ruina, que són els gastaments i les desferres del nostre cos social!

Aquesta Comissió Sanitaria, mentre alguns de sos membres il·lustres lluiten a les Cambres parlamentaries, a la tribuna o en el secret del laboratori per l'engrandiment i sanitat de Barcelona, l'entreté, acaparada per sos membres negatius, rancuniosos, d'exacerbada mitgadesa, en pendre acords que delinqueixen contra l'amor de la Ciutat, que'n profanen el dolor i fan escambell de la fatima malaventura i del pànic baixament provocat.

Es necessari que la Ciutat ho aculli amb menyspreu, i amb un determini l'incapacitació de sos fills descastats. Es necessari que entengui tot ciutadà que els qui s'acoblen avui en visible complot per fer reeixir llur egoisme de classe, llur fanatisme de secta i llur enveja de penya biliosa, són els reus de la vella incuria caciquista; de la manca d'higiene de les cases barcelonesiones; de la generalitat de la mortalitat; de la perduració en el poder municipal—per odi al catalanisme—de la demagogia lerrouxista; de l'avarícia barcelonina, de l'ignorància barcelonina, de l'abstencionisme, del soborn, de l'escepticisme i de l'insult envers tota noble virtut cívica.

Amb ells ens les haurem per bé de Barcelona, si cal; amb ells i amb llurs petites oligarquíes artificials, i amb llurs diaris neutres, i amb llurs hipocresíes i amb llur mala fè. Sanejarem com calgui aquesta Comissió que, per culpa d'ells, és trista i abandonada com una erma, cosa provinciana de l'Espanya interior, però tràgica tantmateix per la seva espectació interessada, àvida, de la mort de la Ciutat.

Al Dia

No passa rès, ara com ara: no sé lo que a la tarde passarà. Ni de política interior ni de la guerra hi hà noves.

Llegeixo diaris de casa: d'atrassats tot. En un d'ells trobo que l'únic teatre que feia obres catalanes ha tancat. Era de preveure; el darrer cartell n'era profecía certa. Aquí, en canvi, triomfa lo català i els catalans. Els teatres de Madrid estàn invadits per gent de casa.

Al gran teatre de Price una companyía d'òpera italiana, amb mestres catalans, tenors, tiples, barítons i baixos i fins chors de casa, fa una temporada esplèndida d'aplaudiments i de ingressos. En la «Zarzuela», en Vives, amb «Maruxa» i «Las Golondrinas», llibre tret de una obra den Rusiñol, encara hi dóna plens. Hi canta un excel·lent baríton català, en Sagí-Barba, ídol del públic, i de primer actor còmic hi hà un català: en Meana. En l'Espanyol en Borràs va d'èxit en èxit; a l'Apolo triomfa com actor i autor un baríton català que s'ha posat a escriure sainets. En algún altre teatre hi hà més actrius i actors catalans; a Eslava, hi hà de primera actriu una catalana: la María Palou.

¿Quin serà aquell dia tan venturós que sortirà l'empresari prou llest, prou coneixedor de l'art, que vulgui fer una obra patriòtica i al mateix temps de positiva ganancia?

La crisi del Teatre Català, és de empresaris; fa temps que ho sostinc. Es la causa de la crisi general del teatre a Barcelona.

Què hi farem?

***

L'altre dia un diputat interpel·lava al Govern sobre la partida de criminals dedicats al negoci de l'«enterro», de la que's diu que guanyaven centes mils pessetes anyals. Sembla que no ha passat rès als que tothom senyala amb el dit com afiliats a aquesta partida: ún d'ells es passeja per Madrid en automòbil, segons asseguraval el diputat.

I llegeixo en els diaris d'avui, que dos infeliços morts de gana, que portaven tres dies sense menjar, han robat dos pans, han estat agafats, i la policía els ha portat a la «Delega», com aquí diuen, i després al jutjat, lligats colze per colze.

***

S'assegura que a primer d'any queda desfet el «trust» dels diaris de Madrid.

El negoci va malament, segons s'assegura. Els anuncis escassegen i la tirada de dos d'ells va minvant. L'altre, que és, segons sembla, el «Heraldo de Madrid», dobla la tirada i els anuncis dels altres dos i vol anar tot sol, ja que sol pot viure, sense perill de veure's arrocegat pels altres.

El que això'm conta, me diu també que aquest any el «trust» no repartex dividendos».

Persona seriosa i que pot estar-ne ben enterada, és la que m'ha donat la nova.

Jo la reprodueixo amb tota prevenció, com un rumor.

Indubtablement, la nova té importancia política.

I prou per avui.

POL.

Madrid, 16 novembre 1914.

GLOSARI

LLETRES A TINA

LXIV

Barcelona, 15 de novembre, a mitja nit.

Mercès! Ja els he vist, ja són aquí.

Mercès! Quan aquest matí t'escrivia d'ells, còm podía pensar que, unes hores més tard, trucaríen a la meva porta?

Avui era el meu Sant, amiga. Quin present, quin present m'haveu enviat! Mercès!

Ara és mitja nit, i ja reposen tots dos. Ella, fa una hora que s'ha reclòs a la seva cambra. A ell ara mateix l'he deixat adormit damunt un llit d'ocasió, entre llibreríes—ai, si no fos més que entre llibreríes—però també entre cadirades de llibres—i entre piles de llibres que ni tenen cadira tampoc.

Però el pobre minyó se n'ha vist de més fortes!

Dormía en pau. Dormit, sembla una criatura. He pensat si tindría una cara bella així quan, fa set setmanes, el cullíen desvanescut, al camp de batalla.

Dorm, el pobre minyó.—Adeu, Tina. Ja et contaré, ja et contaré, demà. Adeu!

Mercès, encara una volta!

XENIUS.

Polítiques

—Demà es veurà una causa per temptativa de rebelió, a la Sacció segona de l'Audiencia, contra coneguts propagandistes radicals.

—El detingut Solà, amb motiu de l'atentat del Soriano, és encara a la presó per no haver dipositat la fiansa que li demana.

—El Casal Catalanista del districte III prepara per al dia 29 d'aquest mes una vetllada a la memoria den Pi i Margall.

Gròniques parlamentaries

Del saló i de la Tribuna

L'interés català avui era al Senat: Aigües de Barcelona. Soc a la casa gran. Els excel·lentíssims senyors van més ben habillats que'ls polítics del Congrés: tot respira aquí certa sumptuositat i distinció. En el guarda-robes hi ihà una gran estesa de barrets de copalta. Els senyors senadors fan com els fills i els pares de familia quan volen amagar que van al ball de disfreces: surten de casa amb barret usual i el canvíen després pel de copa.

Poca concorrencia: quan entro a la gran sala, soc sol en les tribunes. Als pocs moments una elegant senyoreta s'asseu a la que ve enfront de la meva, que és la de la presidencia. La senyoreta treu un llibre i es posa a llegir. Deu ésser habitual concorrenta, avesada a esperar.

A les tres i quaranta sento les campanes dels uixers. Al Senat, com en les estacions del ferrocarril del Nort, toquen les campanes a mà. El primer d'entrar a la sala és el general Weyler: el segueixen alguns senadors catalans i el senyor Allende Salazar, que ja forma part, com si diguessim, amb el senyor Gullón, dels mobles de la sala. S'hi estàn tant com els macers.

A la sala hi hà una novetat: sota d'un llum de gas, en lletres daurades, brilla el nom den Montero Ríos. Es l'únic home a qui el Senat ha cregut que devía honrar amb inscripció. Deu ésser perque és el que li ha donat més «calor». El tenía sempre a 24 graus.

Comença la sessió. Un secretari llegeix l'acta, com tots els secretaris llegeixen totes les actes: sense que ningú se n'enteri. Es llarga: mentres dura la lectura es relleven els macers amb escaienta maniobra de cortesía. A una tribuna hi apareixen uns nuvis: no hi hà dubte que'n són. Després algunes persones més. A la sala hi hà una cinquantena de senadors.

***

El senyor Junoy, justament molestat per unes paraules insidiosa pronunciades pel senyor Barriovero en la darrera sessió del Congrés de la última temporada parlamentaria, a propòsit de les aigües de Barcelona, ha plantejat, encara que una mica forçadament, malgrat el desig del Govern i la presidencia, aquest interessant problema. I essent-hi presents el doctor Fargas i el senyor Sedó, que formaven part de la Comissió d'aigües, devíen intervenir-hi.

El senyor Junoy ha fet un discurs delicíós; d'una ironía i una intenció meravelloses. El representant de la masonería en el Congrés espanyol ha quedat ben servit pel senyor Junoy. La sera gosadía i lleugeresa—si no hi havía rès més—han sofert expressiu escarment. El president de l'Alta Cambra ha declarat que aquesta havía sentit amb gust al senyor Junoy, honrant-se en tenir-lo en el seu sí.

I el senyor Junoy ha increpat al Govern per la seva peresa en despatxar l'expedient de les aigües, peresa que causa a Barcelona danys molt greus, en vides i en interessos. El senyor Junoy prou sab que aquest Govern no despatxa ni resol rès; que no vol que l'encaparrin; que pateix un mal que no vol soroll; però insisteix valentment en la increpació.

El doctor Fargas fa la mateixa petició al Govern: ni la Comissió pot estar més temps servint de blanc als interessos perjudicats que han mogut les campanyes calumnioses, ni Barcelona pot sufrir més temps l'actual situació. El doctor Fargas afirma, amb tota l'autoritat de la seva ciencia i amb el dictamen de l'Academia de Medecina, que si s'hagués resolt l'expedient de les aigües, i en conseqüencia s'hagués portat a la pràctica lo proposat pels tècnics, BARCELONA NO HAURIA SOFERT LA EPIDEMIA ACTUAL, NI ESTARIA EXPOSADA A NOVES EPIDEMIES.

El senyor Sedó, parla del concepte econòmic del problema i del polític social. Explica clarament còm va arribar la comissió al seu dictamen, després de plantejat pels tècnics el veritable problema de les aigües, que no és de cantitat, sinó de consum; i demostra que, al no haver resolt l'expedient en son degut temps, Barcelona ha sofert grans perjudicis i que, posser, ha perdut l'ocasió de resoldre el problema. Mentres per una banda el diner s'ha encarit, augmentant el cost i les pèrdues de l'emprèstit, per l'altra han pujat els beneficis de la companyía, que si arriba al terme del contracte sense resolució, no és fàcil que mantingui el preu donat, per a noves negociacions. De les clares raons del senyor Sedó, se'n desprèn que'l Govern, amb la seva peresa, haurà causat a Barcelona perjudicis per més de trenta milions de pessetes i la desgracia immensa, no valorada amb milions, de la epidemia actual.

Poques vegades s'ha plantejat tan clarament el problema de les aigües; llàstima que al Senat no hi hagués contradictors per a donar més relleu a les manifestacions dels senadors catalans.

D'aquesta discussió se'n treu l'ensenyança, se corrobora, millor dit, de que no tenim Govern. El ministre d'Instrucció pública prou ha dit que'l Govern té molta feina, però jo no sé lo que fa: la feina no's veu. Apretat el ministre pels senyors Junoy, Fargas i Sedó, que li deien que resolgués l'expedient, fos com fos, à favor del dictamen o en contra, que lo pitjor per a Barcelona és la interenitat i la irresolució, ha promès que's resoldría aviat. No ho crec: aquest Govern, si no se l'atía amb esperons de foc, no camina, no dóna un pas, no fa rès.

Ordre del dia... Deixo la tribuna del Senat, agraint un paquet de caramellos que m'envía la presidencia, i vaig cap al Congrés. Al deixar la tribuna, m'adono de la mesquinesa dels llocs que he de travessar. Passadissos amb paper de dos rals la peça, brut, fent penjarelles; alfombres arredaçades, portes plenes de clivelles. Semblen els passadissos d'una fonda de Cuenca o de Ciudad Real. Pels filferros conductors de la electricitat, pengim-penjam, vora del sostre, s'hi veuen terenyines. Per aquestos alfombres, a l'estiu hi deu haver quelcom més, que a Madrid abunda molt.

***

Al Congrés me diuen que'ls catalans han complert la sessió, reproduint el debat sobre les mines de sals de potassa: me diuen que ha sigut un triomf de la justicia sobre els propòsits del ministre, no massa clars. El cop final l'ha donat en Cambó, que, amb l'assentiment general de la Cambra, ha vingut a dictar el dictamen del projecte de llei, garantía de la nova riquesa que ha vingut a sorpendre a Espanya. Tal ha sigut l'efecte de la discussió, que he vist als senyors senadors de la Comissió parlant amb en Cambó, dictamen en mà, escoltant-lo i atenent-lo. La llei sobre sals de potassa, garantía de l'agricultura i font de riquesa per al país, serà un fet.

Això escrivía ara mateix, quan m'ha atret a la sala un gran escàndol. El senyor Macià, combatent el presupost de Marina, ha hagut de dir quatre veritats al ministre: algú ha cregut que això és anti-patriòtic; el senyor Macià s'ha enfurismat justament i s'ha parlat de separatisme. Els senyors Salvatella, Rusiñol, Raho'a i Verdaguer han protestat. Crits, avalot. Per al ministre de Marina i per al comte de San Luis, el patriotisme deu consistir en enviar barcos a perdre's com el «Colón» i els seus companys.

Aquests senyors no tenen cura. En Macià ha tingut frases lapidaries. Es fàcil que demà segueixi aquest incident que ha tallat la presidencia aixecant la sessió.

X. Y. Z.

Madrid, 16 novembre 1914.

A 4.ª pàgina
Sessió de l'Ajuntament

TASQUES MUNICIPALS

Reculada de la por.—El secret d'una campanya

Fan bé'ls radicals de desdir-se dels propòsits que, per més que ara ho neguin, tenien i anunciaren de presentar un vot de censura contra l'alcalde. No són ells els qui poden acusar a ningú perque tenen prou feina a vigilar que no els acusin an ells i fins por de que vingués una inspecció superior que'ls posés en evidencia i—ço que'ls faldría més que'l descrèdit—que amb una suspensió els trunqués la carrera de regidor, tan agradable per a molts d'ells. Si's remoguessin les coses, resultaría, potser, que, al venir les primeres denuncies d'inducció d'aigües, actuava d'alcalde accidental o «popular»—com diu el senyor Dessy—el senyor Pich.

Com digué molt bé el senyor Abadal, un vot de censura unes paraules de censura contra l'Alcaldía, estàn fòra de lloc. A la sessió anterior l'Ajuntament delegà en l'Alcaldía una serie de funcions extraordinaries, enrobustí considerablement el seu poder executiu, li donà mèdis per a fer-lo eficaç respecte de tot el que calgui per a treure Barcelona de l'actual crisi, i sería, per tant, il·lògic i contraproduent, que ara anessin els regidors a regatejar a l'Alcaldía aquests prestigis que més que mai necessita, que ara anessin a desautoritzar-la en les seves funcions delegades, que sería tant com si l'Ajuntament es desautoritzés a sí mateix.

D'altra banda, en aquests moments, el defugir responsabilitats, el voler-les decantar fent-les caure sobre un tercer, sobre una víctima expiatoria, sería una covardía que mai estarà disposada a compartir la minoría regionalista, que té l'historia i la conciencia ben netes per a respondre constantment dels seus actes fins quan la maledicencia i la calumnia exploten en contra d'ella estats d'opinió sobrexcitada.

Perque cal distingir—i aixís ho feia el senyor d'Abadal—entre'ls qui porten l'actual campanya al carrer i els qui no's mouen de casa. Els primers són un nucli qui cerca una atmòsfera propicia per a prosperar i, com mai la troba, procura crear-la artificiosament. Els primers són una penya de gent fracassada abans d'actuar: els uns amb una historia mercantil prou trista per a que ningú pugui creure que poguessin administrar amb èxit els interessos comunals; els altres moguts del despit i de l'enveja que volen dur a la fiscalització, propia de les corporacions científiques; centres purament professionals; els altres qui tenen la gosadía de parlar en nom d'entitats que's diuen no polítiques i de censurar el Consistori sense recordar-se de que en aquest Consistori hi tenen un regidor, un representant que mai ha salvat el seu vot en qüestions d'higiene ni en cap altra, que quasi sempre s'ha adherit a les paraules dels nostres amics, potser per a compensar l'actuació dels seus companys de minoría, algún dels quals, les poques estones que se'l veu per la Casa de la Ciutat, sol votar amb els lerrouxistes.

Els primers, els qui han dut la campanya a la plaça pública, són els qui no distingeixen ni volen distingir entre regidors culpables i regidors decents, són els qui solen concentrar l'odiositat de tothom sobre'l Consistori. Prou veuen que al difamar en bloc una Corporació no són les víctimes els qui no tenen cap renom per perdre, sino la gent honrada; prou ho veuen, però justament és això el que cerquen. El dir que van contra l'Ajuntament és perque no s'atreveixen a dir que van contra la minoría regionalista. Amb la seva obsessió de pescar un'acta, amb el seu odi contra els nostres homes, veuen que si una vacant poguessin ocupar no sería amb els vots del proletariat, i per això es regiren contra nosaltres, i per això, amb evident inoportunitat i mala fè, pretenen resucitar la qüestió de les aigües, una qüestió que ja està fòra de l'Ajuntament, una qüestió que és el Govern l'únic que ara pot resoldre-la. Aixís corresponen a la discreció dels nostres amics, que podent gallejar, que podent-los avergonyir ara que'ls anàlisis han demostrat com tot és al revés de lo que ells predicaven, han tingut la prudencia de respectar el dol de Barcelona i de no aprofitar aquests fets d'arma per a discussions polítiques o d'administració. Valdría més que, per compte de resucitar campanyes que ja no poden servir de rès i que, si de cas, serien una coacció sobre'ls qui han de resoldre aquell plet en definitiva, imitessin als nostres amics del Senat, que s'han limitat a demanar al Govern, nó que resolgui la qüestió de les aigües en el sentit que nosaltres proposàvem, sinó que la resolgui en el sentit que judiqui millor, però depressa sense entretenir-la més, perque aquestes dilacions són les que impossibiliten que Barcelona, amb aigües de Dos-Rius o amb aigües d'una altra banda, organitzi definitivament un servei tan necessari, adhuc amb les precaucions d'ordre sanitari que per iniciativa del Dr. Fargas es consignaren en el projecte de l'Ajuntament.

Es clar que aquesta gent que no té dret a usar de la calumnia ni de cap arma de mala llei, té dret, però, a organitzar, com tots els ciutadans, manifestacions pacífiques. Es per això que mentres els lerrouxistes no s'avenen, ells que han protestat contra tothom, a veure's acusats, i demanaren al governador que, renegant del liberalisme i exercint una dictadura en favor de la comparsería de la «Casa del Pueblo», prohibís aquella manifestació, els nostres amics, respectuosos amb tothom, saberen calllar i fins censuraren als qui amb brutalitats que ja semblaven desterrades de Barcelona, pertorben els drets d'uns manifestants per ridícula i fracassada que fos la seva moxiganga.

JULI.

El pès mort

Un senyor diputat demanà en la sessió del dissapte que's portessin a la Cambra popular determinats antecedents per a discutir el presupost de Foment.

Ja'ls han dut al Palau del Congrés. Ha calgut un carro, pel transport, perque'ls expedients demanats per un sol diputat per a discutir el presupost d'un sol ministeri pesaven de quinze a vint arrobes.

No sabem, d'aquí estant, quin carro devía ser el que utilitzaren per semblant tasca. Sería potser una d'aquelles carretes blaves i feixugues que's veuen pels carrers de Madrid, arrocegada per bous mandrosos, de banyes llargaruddes i punxagudes. Davant caminaría com un alabarder dels barris baixos, un home amb una pica llarga, capçada amb esperó primitiu, a l'espatlla. Darrera aniríen, un troç enllà, un parell d'ordenances del ministeri, amplement galonejats, i somrient, amb condescendencia, a les noies passavolants.

Heu's-aquí un símbol de la vella política espanyola. Una carreta que sotragueja, carregada d'un munt d'expedients. Veiàm si per Carnestoltes l'aristocracia de la Vila i Cort guanyirà, imitant-la, una baluerna de disfreces.

Heu's-aquí un símbol de la vella societat espanyola. En el fons, la nostra crisi és deguda a la peresa tradicional. Les desavinences que més ens separen els uns dels altres venen d'això: que'ls uns volen caminar depressa, per a treballar, per no enderrerir-se, i els altres no volen eixir-se del seu pas d'home desvagat qui passeja.

Contra lo que alguns podríen suposar, l'expedienteig, l'abús dels expedients, no és una serval de meticulosi

tat en el treball, sinó un sistema de dilacions arbitrades per la mandra endèmica de la nostra burocracia, la qual, no podent evitar refusar el procediment sobre les qüestions que's plantegen, procuren allargar-lo amb la secreta esperança de que no arribi a la fi. Sense ser de la nostra terra la immensa majoria de dits funcionaris, és veu que saben l'adagi català: «Malaltia llarga, parenta de la mort».

La mort, la quietut, el nirvana col·lectiu: heu's aquí l'ideal de la vella política. Una «meseta» nua, amb una colla de gent acampada, dormint i vivaquejant a l'ombra d'una bandera, com única tenda de campanya. I de tant en tant, trens que arriben de la periferie portant diners i queviures... i peticions molestes, mentres l'activitat que voldrien suscitar no's resol, petrificant-se, fent créixer una mica més la gran muntanya idolàtrica dels expedients, la gran muntanya que'ns ofega com un pès mort.

El conflicte europeu

El comerç espanyol a Alemanya

Hem rebut el nombre 304 del Butlletí d'Informació Comercial del Ministeri de Estat.

En un article titulat «Alemanya» es publica una carta endressada des de aquell imperi al Quefe del Centre d'Informació Comercial.

Després de fer notar les simpaties de la premsa germànica envers Espanya, durant el present conflicte armat, parla amb alguna extensió dels productes espanyols, que aprofitant les circumstancies presents i les que seguràn a la guerra, podràn introduir-se amb èxit a Alemanya.

Parla dels vins i d'altres productes agrícoles principalment, i al tractar dels medis de transport, diu lo seguent:

Entenc, ademés, que en les actuals circumstancies s'han de cercar medis per a que l'agricultura espanyola exporti els seus productes a Alemanya; les existencies s'aniràn agotant poc a poc i segurament Italia serà la que proveirà Alemanya pels seus ferrocarrils directes, acaparant el mercat alemany.

Segons es llegeix en la premsa espanyola, algunes regions estàn completament desesperades per la manca d'exportació, com està passant, per exemple, a Tarragona, etc. Crec que's pot exportar com abans, via Italia-Suïça, com ha estat sempre per a l'Alemanya del sur i via Rotterdam per a l'Alemanya del Nort.

Encara no s'ha realitzat el desig de moltes regions, de posar linies directes de Barcelona a Génova i a Rotterdam, que fan bona falta, regulant a la vegada els nòlits, que són un disbarat sense llei fixa. El perill de les mines a Holanda és més que res un infundi. Si es fixa en els llocs aon han naufragat vaixells a conseqüencia de les mines, veurà com és entre Dinamarca i Anglaterra; mes no d'Espanya a Holanda, com ho poden provar els vapors holandesos que van de Bilbao a Alemanya com de consuetut.

Per als belgues

Hem rebut una extensa carta de «The Commissions for relief in Belgium», constituida a Londres i presidida pels embaixadors d'Espanya i dels Estats Units de Nort-América a dita capital i a Brussel·les.

En ella es presenta el llastimós estat del poble belga després de l'invasió alemanya, i després de fer constar que'ls representants d'Espanya i Estats Units a Brussel·les han conseguit de les autoritats alemanyes el permís per a introduir lliurement tota mena de queviures a Bèlgica, demana als espanyols que's sotscriguin a les llistes que per arbitrar socors ha encapsalat el Rei Don Alfons, o organitzant expedicions de queviures a l'atribulada nació.

Dita carta està a disposició del qui la vulgui consultar per a contribuir a la caritativa obra que's va a realitzar.

(PER TELEFON)

Les moratories

Madrid, 18, 10 matí.

La «Gaceta» publica la continuació de les disposicions estrangeres sobre moratories dictades amb motiu de la guerra actual.

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

El Govern i el Parlament

París, 17, 8'10 nit. — Comuniquen de Burdeus que el Govern encara no ha deliberat sobre la data de convocatoria de les Cambres ni sobre la de la seva tornada a París, la qual resta subordinada a la situació militar.

Amb tot, és quasi segur que el Parlament se reunirà entre el 15 i el 20 de desembre prop-vinent.

«Le Temps» diu que el Govern tornarà a París alguns dies abans de l'obertura del Parlament.—Havas.

Els russos a Prussia

París, 17, 9'35 nit. — Petrograd. — Després de dotze hores de combat els russos varen ocupar, el dia 15, la població prussiana de Langszargen, prop de Tauroggen.—Havas.

La situació a França i Bèlgica

París, 17, 11'25 nit.—Diu el comunicat oficial francès de les onze d'aquesta nit:

Segons les darreres noticies, l'enemic ha renovat a l'Est i al Sud de Iprés violents atacs, que no han modificat la situació.

La impressió és satisfactoria. En els dos darrers dies hem registrat progressos més o menys notables en tots els punts aon hem atacat: a Letsas, a la regió de Iprés, entre Armentieres i Arras, a la regió de Vailly, a l'Argonne i als Alts del Meuse.—Havas.

Alemanya i Portugal

Lisboa, 17, 10'20 nit. — Segons una informació oficial, un destacament de tropes alemanyes va franquejar el dia 31 d'octubre la frontera d'Angola, prop de Cuangar, sofrint pèrdues.

S'ignoren detalls.

El coronel Rocadas, quefe dels expedicionaris, ha enviat reforços a dit punt. — Havas.

La salut pública

Demografía sanitaria de Madrid

D'una crónica de Madrid que publica nostre confrare «Las Provincias» de Valencia, en treiem aquesta noticia:

«De la estadística publicada recientemente, resulta que en octubre pasado han muerto en Madrid 274 personas más que en el mismo mes de 1913.

¡Vamos progresando! La cifra de aumento de la mortalidad, és consecuencia del estado de abandono en que los Ayuntamientos tienen a la población»

Lo dels metges municipals

Avui els regidors senyors Pañella i Muñoz, jutges instructors de l'expedient dels metges municipals, han començat la seva tasca escoltant a dos dels metges suspesos.

Està oberta la informació pública per a que tothom que tingui quelcom de queixa del Cos Médic Municipal vagi a donar-ne part.

Se fa present que les denuncies es reben i es reserva el nom del qui les fa.

Informació sobre'ls metges municipals

Delegats els infrascrits per la comissió de Governació per a practicar una informació relativa als serveis de la Beneficencia municipal, qual importancia no creuen precís remarcar, i creient que és d'absoluta i immediata urgencia corretgir qualsevol defecte en el funcionament dels mateixos, per a lo qual no dubten en requerir el concurs de tots els veins, han resolt obrir una informació pública per l'espai de sis dies amb l'objecte de que puguin aquells exposar amplíament quantes observacions o queixes creguin deure formular relatives a l'assistencia médica sol·licitada o rebuda, al servei de llevadores, dispensaris i farmacies, al de desinfecció per la Higiene Urbana, al d'enterraments, o a qualsevol altre amb ells relacionat, en la seguretat de que aportant son valiós concurs al comès conferit als sotscrits, cumpliràn amb un sagrat deure de ciutadania.

L'informació es rebrà en el despatx de la comissió de Governació durant els dies del 23 al 28 ambdos inclusius d'aquest mes, de set a vuit del vespre.—Barcelona 17 de novembre de 1914.—Angel Muñoz Moricon i Ramón Pañella Casals.

¡Aigua!

El regidor vocal d'Asils, don Carles de Fortuny, en visita d'inspecció s'ha fet càrrec de l'estat de bruticia en que's troba l'Albergue nocturn de Santa Caterina, donant immediata ordre per a la seva desinfecció i per a que, mentre no puguin proveir-se de l'aigua de Montcada, se'ls faciliti per medi de carrobotes tota l'aigua necessaria per al baldeig i demés usos indispensables.

Neteja de mercats

S'ha girat una visita d'inspecció als mercats de Sans, Hostafrancs i Sant Antoni, per averiguar si's cumplien extrictament les disposicions emanades de l'Alcaldia, comprovant en dits mercats que s'han cumplert amb tota exactitut i molt especialment en el de Sant Antoni, en el qual son director ha disposat que a més de cumplir-se totes les disposicions referents a la higiene desparegui tot el fustam corcat que no servia més que per a nius de paràsits i focus d'infecció.

També s'ha visitat el mercat de Sant Josep i disposat que, amb tota urgencia i amb l'energía que en aquests casos es requereix, es procedeixi a retirar tot el fustam pestilent i infecciós que existeix sota les taules, molt especialment en les de fruites i verdures. Al mateix temps ha disposat l'enderroc d'unes barraques instal·lades en el departament destinat a la venda a l'engròs; i la desinfecció del departament de coloms i del dipòsit d'efectes del mateix mercat.

Escombriaires

Sens perjudici de les averiguacions que ha ordenat practicar per a comprovar la certesa de les denuncies, el tinent alcalde del districte sisè, don Pere Muntanyola, ha tramés a l'alcalde les que ha rebut referents a la manera deficient com presten en l'actualitat son servei una part dels escombriaires.

Cumplimentant les ordres del mateix senyor Muntanyola ha sigut adobat i netejat el paviment del carrer del Carme, encreuament amb el del Dr. Dou, per l'empresa que havía remogut el mateix.

Invasions

Segons manifestació de la Quefatura del cos mèdic municipal, el número de tifoidies denunciades en el dia d'ahir és el de 192 i el d'infeccions gàstriques el de 69. Total, 261.

Varies

El tinent alcalde del districte primer, senyor Grañé, ha manifestat al senyor Boladares que a pesar d'haver transcorregut 5 dies des que donà les ordres al Foment d'Obres i Construccions per a que li destinés 25 homes i alguns carros per als serveis urgents de neteja, no s'ha presentat a prestar servei dit personal, per lo qual es veu obligat a declinar tota responsabilitat si no's cumpleixen degudament els serveis sanitaris.

—

Una comissió del Sindicat Nacional d'Horticultors, composta dels senyors Miquel Torrents, doctor Vila Nadal, Josep Díez, Blas Monner, Joan Conde i Enrio Batlle, han estat a l'Alcaldia a posar a disposició del senyor alcalde la quantitat íntegra recaudada en el Certàmen benèfic floral celebrat en el Foment del Treball Nacional, qual quantitat ha sigut destinada als malalts del nou hospital d'infecciosos, pel senyor Boladeres.

També ha estat a l'Alcaldia una comissió de venedors del mercat de Sant Josep per a protestar de mides preses per incumpliment d'higiene; contestant-los el senyor alcalde que enterat de lo que's tractava, ha ordenat s'atengui degudament i amb escrupulositat les disposicions que sobre'l particular té dictades la comissió d'Hisenda.

—

El tinent alcalde president de la comissió de Governació, senyor Vidal i Valls, ha dirigit un ofici al governador civil demanant s'interessi prop del ram d'Hisenda a l'objecte de que's permeti la entrada a una casa de la Baixada de Caçadors per a sanejar-la, qual edifici antigament estava destinat a dipòsit de rendes estancades, està tancat des de molt temps i convertit en un veritable femer.

També ha manifestat el senyor Vidal senyor alcalde que, enterat de lo que's carros que manà l'Alcaldia es posessin a disposició seva per a la neteja dels carrers del districte tercer, ordenarà que dos individus netegin constantment les Rambles i carrer de Fernando, passant els demés a prestar servei als restants carrers, especialment per a l'extracció d'escombraries existents en els solars de la Reforma.

—

S'ha presentat a l'Ajuntament una instancia sotscrita per don Josep M.ª Manresa i don Josep M.ª Castas oferint uns aparells sifon per a desaigüe de les cloaques pel sanejament i higienització de la ciutat, i demanant la concessió d'instal·lacions.

—

L'alcalde senyor Boladeres ha dirigit un ofici als senyors tinents d'alcalde interessant que, amb el personal de que disposen, se serveixin inspeccionar constantment el ví i la llet que s'expenen en el districte de la seva jurisdicció, remetent les mostres duptoses al Laboratori municipal, per analisar-les.

—

Amb motiu de la circular rebuda de l'alcaldia, el senyor Matons tà present als vems del districte VIII que's mostren tossuts en no cumplir el bàndol referent a la cria de caps d'aviram en els patis, balcons i terrats de les cases, que està disposat a aplicar amb rigor les multes i conseqüent decomís de l'aviram a que hi hagi lloc, passant el tant de culpa als tribunals de justicia conforme a lo disposat en el bàndol de l'Alcaldia.

—

Han sigut entregades a l'Hospital de infecciosos del Parc, les 6 caixes de 12 ampolles cada una d'aigua mineral de Villaza, qual donatiu fou entregat a la Alcaldía per don Josep Marín.

—

Aquest matí per alguns carrers de la ciutat vella, Carders i Cruta, entre altres, s'ha pogut veure la sortida d'aigua rogenca del subsol, prova evident de que les tuberies de conducció estàn en estat deplorable. Es per això que, malgrat la bona voluntat que representa l'esforç del Municipi amb l'intent de netejar les canalitzacions, ha de resultar un treball inútil, degut a les esquerdes de les canonades per on podràn infectar-se novament.

INFORMACIO PARLAMENTARIA

Senat

Madrid, 17, 9'15 nit.

El senyor MOLES rectifica, insistint en son prec referent al riu Segre, car seguirà essent un constant perill per a la ciutat de Lleida.

El senyor AGELET s'adhereix al prec del senyor Moles, llegint un telegrama del president de la Diputació de Lleida demanant-li que intercedeixi prop del Govern per a que resolgui immediatament aquest assumpte.

El senyor UGARTE contesta que mentres no's demostri que'l governador ha mancat a la llei, ha d'apoiar-lo, car cumpleix amb son dever.

El senyor MATESANZ esplana sa anunciada interpel·lació sobre'l criaders de sals potàsiques.

Diu que creu un dever explanar aquesta interpel·lació, sobre tot després de lo que s'ha dit en les sessions d'aquests dies en el Congrés.

Afegeix que parlarà en dos aspectes: un, personal, car perteneix a la comissió, i altre d'interès general.

Per a cumplir el primer punt, llegeix paraules del ministre de Foment contestant al senyor Ortega i Gasset, en les que's diu que l'orador fou an aquesta comissió per voluntat del ministre, per a que'l projecte prevaleixi, mentres que el senyor Ortega i Gasset creu que l'orador és una rèmora per a l'aprovació del projecte.

Explica minuciosament còm i per què fou a la comissió.

Diu que així com el preàmbul del projecte li sembla molt bé, creu que l'articulat és contrari al preàmbul. Així ho vaig declarar al ministre i ell va dir-me que per a reformar-lo i millorar-lo devía anar jo a la comissió. I an ella vaig anar. Ens reunírem i estudiàrem el dictamen, estant present a la primera reunió el ministre de Foment. Allavors vaig sol·licitar una relació de les mines de sals potàsiques que hi havía a Espanya, per a poder estudiar millor l'assumpte. Com que's tancaren les Corts, no varem poder tornar a reunir-nos fins ara. Al reunir-nos ara novament vaig oferir presentar un vot particular per a millorar el dictamen.

¿Hi hà a Catalunya criaders de sals potàsiques? ¿Tenen importancia com adobs químics?

Per a contestar an aquestes dues preguntes, diu que sols dues companyies han fet sondeigs, en els quals una sola ha trobat sals potàsiques, però l'altra no. Lo que hi hà són 200,000 pertenencies denunciades, però rès més.

Essent això així, ¿era de tanta urgencia presentar un projecte de llei per a això, agitant als agricultors i ocasionant una quasi revolució agraria, com ho proven les circulars i telegrames creuats entre'ls distints elements de la agricultura? Jo crec que nò, i per això vaig oposar-me an aquesta urgencia i fins a la presentació del projecte.

Afegeix que no hi hà treballs fets sobre això, car els que s'han fet no donaren cap resultat, per costar el fer els pous tres mil·lions sense trobar el potassi en fnés de tres anys.

Diu que no arriba al 3 per 100 lo que's gasta a Espanya de sals potàsiques. Creu una fantasía lo que s'ha dit de que aquests criaders donarien a Espanya una producció de 5.000 mil·lions. Ademés, aquí tenim els adobs fosfatats, que valen molt més que les sals potàsiques, i amb ells hem adobat durant més de 50 anys els camps.

Aquí, tot està desnacionalitzat i per tant, no devem espantar-nos ara pel perill de que's desnacionalitzi això, que cap utilitat pràctica pot tenir.

Al·ludeix a les paraules pronunciades pel senyor Miró al Congrés el dissapte passat, respecte al Sindicat Alemany.

Enumera les companyies estrangeres que hi hà ficades en aquest assumpte i els treballs per elles realitzats.

Llegeix sols de la premsa alemanya referents an aquest assumpte.

Passa a ocupar-se de la Companyia Nort-americana que ha intervingut també en aquest assumpte, car obtingué també algunes concessions de criaders, de més de 10.000 hectàries, i per últim s'ocupa d'una societat espanyola a la que's referí ahir el senyor Cambó.

Se mostra conforme amb el senyor Cambó, entenent que deu donar-se preferencia an aquesta societat sobre totes les estrangeres, amb lo que nacionalitzaríem aquesta riquesa.

S'ocupa dels beneficis que pot reportar aquest producte a l'agricultura en general i diu que anc que poden ser molts, amb tot no ho són, per no existir aquest producte a Espanya. Per això no creu que sigui de tanta urgencia la presentació d'aquest projecte.

Acaba dient que no creu que aquest projecte vingui a beneficiar a una companyía determinada.

El ministre de FOMENT li contesta.

Fà ressaltar la contradicció entre lo que diuen que hi han molts criaders de sals potàsiques a Espanya i els que ho neguen, com el senyor Matesanz. Aquests arguments semblen el dret i el revés de la medalla. Jo diré que els tècnics no asseguren que hi hagi criaders, però la companyía que ha fet tretballs, diu que els ha trobat.

Reconeix que, en efecte, els sondeigs practicats a Catalunya no han acusat riques venes de sals potàsiques, però com aquestes no's manifesten, com el ferro, en venes o filons, que a simple vista poden fer comprendre la seva importancia, el Govern ha obrat en previsió de que, efectivament, constitueixen una font de riquesa nacional i per això ha redactat el projecte de llei de l'aprovació del qual no fà qüestió tancada.

El senyor POLO I PEYROLON demana per a Valencia un laboratori microbològic dels creats per la llei de epizooties.

El ministre de FOMENT diu que procurarà atendre aquest prec.

El marquès de ALBAIDA se queixa de les males condicions higièniques dels locals per a escoles i demana que s'aumenti el sou dels mestres.

El senyor ELIAS DE MOLINS se lamenta de la crisi vinícola per haver-se tancat els mercats de França i Alemanya i prega a la mesa que d'acord amb el ministre de Foment, senyali dia per a que pugui explanar una interpel·lació sobre aquest assumpte.

Després formula un prec sobre la manca de condicions higièniques del penal de Tarragona, capaç de 150 persones i en el que s'allotgen 400 penats.

Ordre del dia. — El senyor Cortinas, en nom de la comissió permanent de gracies i pensions, retira el dictamen sobre'l projecte de llei concedint pensió als supervivents de la guerra d'Africa, per a procedir a l'estudi de les esmenes presentades.

Se vota definitivament el projecte de llei facultant als individus que deuen figurar a l'allistament i reemplaçe de 1916 per a donar-se de baixa en l'inscripció marítima, si ho sol·liciten abans del 15 d'agost de 1915, quedant subjectes al servei de l'exèrcit.

Se sospèn la sessió.

Al renuar-se, se llegeixen els dictamens de la comissió de presupostos sobre els d'Estat i Gracia i Justicia i el dictamen de la comissió mixta sobre la demolició del Castell de Sant Esteve de Gomar.

Se senyala ordre del dia per a demà i s'aixeca la sessió.

Congrés

Madrid, 17, 9'15 nit.

Ordre del dia. — Se posa a discussió el projecte de llei sobre regadius de l'Alt Aragó.

El senyor NOUGUES fa observacions sobre la totalitat.

Demana que la frase «projecte o presupost» se substitueixi per la de «projecte i presupost», car la conjunció de ser copulativa a ser disjuntiva fa canviar radicalment el sentit del dictamen.

També sollicita que la quantitat que es consigni en presupost porti per epígraf «Per a les obres dels regadius de l'Alt Aragó».

El senyor JORRO li contesta, accedint a lo últim, però negant-se a la primera petició.

Rectifiquen ambdós.

Intervenen els senyors IGUAL i NICOLAU als que contesta per la comissió el senyor RUANO.

El senyor OSSORIO I GALLARDO diu que el projecte de regadius és la salvació per a l'Alt Aragó, car en aquell país falta l'aigua fins per a beure en molts pobles. Els propietaris més forts tenen de repartir entre els seus veins aigua que van a buscar a molts kilòmetres de distancia en carros botes. Com això encara és insuficient, el capità general d'Aragó aquest darrer estiu ha tingut que facilitar soldats i aljubs de l'administració militar per a portar aigua als pobles.

Fa historia de la tramitació que des de fa alguns anys vé recorrent aquest assumpte dels regadius de l'Alt Aragó. Se refereix a les Reials Ordres dels senyors Villanueva i Gasset.

No vol saber si el projecte que es discuteix és bo o dolent, però sí diu que el país se pregunta amb gran lògica en quina situació queden els tècnics que han aprovat aquest projecte que ara s'estima perjudicial. (Rumors.)

Explica les gestions realitzades per la comissió que ha vingut a Madrid, presidida per l'Arquebisbe de Saragossa. Diu que se'ls va oferir que's suprimiría l'article segón del projecte, i s'han trobat que queda mantingut en el dictamen de la comissió parlamentaria.

Referint-se al projecte del senyor Romanyá, diu que creient que's tractava d'un negoci, molts cediren antany i no volgueren votar-lo però ell té de manifestar que'l senyor Romanyá té'l mèrit d'haver sigut el primer que ha estudiat l'assumpte dels regadius de l'Alt Aragó.

Després d'examinat tot, queda un dubte, i és que no sabem què's va a fer en primer de janer pròxim. Així, doncs, hi hà que concretar quelcom. No aspira a que's modifiqui el dictamen ni a que s'admeti una esmena que en unió d'altres diputats té presentada. Bastaría amb una categórica declaració ministerial. En aquesta declaració deuría assegurar-se que s'anaven a regar les tres comarques interessades.

El senyor DATO diu que la comissió està conforme amb això.

El senyor OSSORIO.—Però de totes maneres no estaría de més que des del banc blau ho declarès el Govern.

Se sospèn aquest debat i continúa el del presupost de Marina.

El senyor MACIÀ prossegueix son interromput discurs d'ahir contra la totalitat.

Diu que la potencia naval no estriba, per a Espanya, en tenir més o menys barcos, ni en que aquests tinguin major o menor nombre de tonelades. Els barcos són el còs; però aquest necessita un'ànima que'ls hi dóni vida. L'ànima dels barcos està en els que'ls dirigeixen. Qualsevol marí espanyol pot portar els barcos al combat, però lo necessari és portar-los a la victoria.

Es reserva per a quan es discuteixi el projecte de segona esquadra per a exposar raonaments de caràcter tècnic. Sols anuncia que les ensenyances de la guerra europea no preconitzen el sistema de forces navals que's volía seguir a Espanya. El sistema de barcos de gran port no és el que convé a Espanya. Nosaltres tenim de defensar principalment les costes, i per a això, rès millor que'ls submergibles.

Així ho han reconegut els més il·lustres almiralls i per això Anglaterra té més de 90 submergibles, i Alemanya, anc que no se sab certament, se calcula que en té més de 60.

La orientació naval d'Espanya és la que significa el nou projecte de construcció naval que ha presentat el ministre de Marina.

Això no implica que estigui conforme amb la forma en que es presenten les construccions i amb el nombre de les mateixes.

A Espanya no tenim marins per a manar submergibles juntament amb els de altres vaixells, ni en sis anys, que és la data que's fixa per a la construcció, té temps per a crear oficials de les condicions propies per a manar aquestes unitats.

¿Còm, doncs, s'atreveix el ministre de Marina a presentar un projecte de llei per a que's construeixin 28 submergibles?

Els Estats Units varen empendre previament la tasca d'establir escoles i col·locar en condicions d'aptitut als marins.

Estudía com arràn de la guerra de Cuba els Estats Units, a l'observar que la marina no estava lo suficientment instruida, adoptaren mides de caràcter docent per a corretgir el mal.

Quan els Estats Units tardaren deu anys per a crear oficials aptes ¿quànt es tardarà a Espanya per a lo mateix?

Cal comparar els enormes medis de que disposa la nació nort-americana amb els pocs de que disposem nosaltres per a adquirir material tècnic i organitzar escoles.

Se refereix a l'instrucció que's dóna al nostre personal marítim, tant maquinistes com guardies marines i sols la demencia podrà suposar que Espanya seguirà l'exemple dels Estats Units.

¿Es possible que, com aquella nació, passat algun temps comptessim amb un pesornal capaç, tant en la oficialitat com en els individus subalterns, per a servir els submarins, no sols per a conduir-los, sinó per a reparar-los i fins construir-los?

Passa a examinar alguns extrems del presupost, i diu que el ministre col·loca com unitats de combat en la llista dels nostres, barcos que no serveixen per a rès, com el «Pelayo», que té 40 anys de vida; el «Cataluña», que és una boia; els quatre destroyers que procedeixen de nostra desgraciada guerra colonial.

Doncs, per a tots aquests barcos, que no serveixen per a combatre, se consignen tres mil·lions de pessetes.

Per a demostrar la manca de sinceritat del presupost, cita la xifra que s'assigna al «Jaime I» i al «Alfonso XII», que notoriament no són suficients per a treure'ls al mar.

Això no passa en cap nació del món; ni té lògica ni té sentit comú.

Per això, quan presentèu un presupost de 200 mil·lions, jo os dic que és de 300, perque després s'han d'anar subsanant les omissions, de lo que resulta que, o s'enganya al país o els barcos als quals s'assignen aqueixos mil·lions quedaràn en els ports incapacitats, car careixeràn del manteniment precís.

Diu que els barcos vells o inservibles, deuen vendre's, com fan totes les nacions i no conservar una càrrega en els presupostos que no val per a rès.

Pregunta al ministre si amb les quantitats presupostades va a poder municionar els barcos.

Recorda que el president del Consell, quan va llegir el projecte de llei de construcció del creuer explorador, va parlar de donar feina als obrers de la Mestrança del Ferrol, i per a coaccionar als diputats, va començar a despedir personal.

Això ocorría pel juliol, i es parlava d'urgencia i de la impossibilitat d'esperar a que's reunessin les sessions de Corts. Doncs, bé; estem a 17 de novembre i encara no s'ha posat la quilla al barco.

Per lo tant, allavors S. S. va faltar a la veritat.

El senyor DATO. — S. S. no té raó.

El senyor MACIÀ. — Qui no la té és S. S.

El senyor DATO. — Podría dir-ho tot sense agraviar a ningú.

El senyor MACIÀ. — Es agraviar exposar els fets? Jo dic que pel juliol parlaveu de la necessitat de donar feina a la Mestrança i davant de vostres raons, jo vaig ser un dels primers en votar aquell projecte; i avui, 17 de novembre, encara no s'ha fet sisquera el contracte amb la casa constructora. ¿Es això agravi?

S'ocupa després de les condicions que deuern tenir els submergibles i els assigna una velocitat mínima de 21 milles.

Compara les partides del presupost presentat pel ministre de Marina amb altre presupost que ell ha fet, i en el qual, per als mateixos serveis, se consignen notories economies, sense deixar oblidada cap atenció.

Per a evitar molesties a la Cambra, renuncia a la lectura d'alguns permenors, oferint facilitar-los als taquígrafs per a que apareixin en les columnes del «Diario de Sesiones».

Diu després que estem en circumstancies critiques en les que necessiten totes les regions que se les atengui per a evitar la fam.

El partit conservador va projectar un presupost de 1500 milions per a tots els serveis del país, però la guerra d'Africa ho va impedir.

Després el partit liberal també va intentar quelcom en aquest sentit i no ho va lograr.

I en aqueixes circumstancies, aqueix Govern nacional, que és lo menys nacional possible (Rialles), no até als clams de la opinió que demana aussili per a la vida.

Torna a tractar de la conveniencia dels submergibles per a la defensa de les costes espanyoles, i recorda lo que en 1907 va expressar.

Recorda la frase del marquès de Santillàn, que va dir que Gibraltar era la porta de l'Estret, però que Espanya tenía la clau.

Indica algunes de les condicions que deuen tenir les bases navals.

Termina dient que aquestes qüestions de la marina són de gran interès per a la patria i per això deu estudiars-e amb la major escrupulositat, però no deixant-ho per a després, sinó des d'ara en que ens trobem en moments de excepcional importancia i que sisquera en ells podem obtenir favorables o adverses conseqüencies per al pervindre.

(Molt bé en els republicans, regionalistes i demòcrates.)

El senyor ARGUELLES li contesta en nom de la comissió.

Diu que no'ns trobem en un gràn indefensió tan gran com suposa el senyor Macià, perque a l'Africa estem empleant material modern excel·lent.

No basta proposar remeis, s'ha de comptar amb els recursos del presupost.

El senyor MACIÀ.—La venda de barcos vells donaría diner per a moltes coses.

El senyor ARGUELLES.—En quant a les condicions dels barcos vells també ha exagerat S. S.; el «Carlos V» segueix encara molt bé per a comissions.

El senyor MACIÀ.—Sí, sí; s'ha de veure còm va arribar a Mèxic.

(Rialles.)

El senyor ARGUELLES segueix dient que en aquest presupost no falta sinceritat, car les partides que's consignen responen a una realitat demostrada.

Renuncia a contestar els altres punts del discurs del senyor Macià de caràcter tècnic, perque d'ells ha de fer-se'n càrrec el ministre quan resumeixi el debat.

El senyor GOMEZ CHAIS consum el tercer torn contra la totalitat.

Queda en l'ús de la paraula per a demà, per lo avançat de l'hora.

S'aprovaa definitivament el presupost de contribucions i rendes públiques.

Es sospèn el debat.

Es llegeix el despatx ordinari i s'aixeca la sessió a les nou.

Projecte sobre epidemies

Madrid, 18, 12'30 matinada.

El ministre de la Governació ha llegit aquesta tarde en el Congrés un projecte de llei d'epidemies.

Se classifiquen les epidemies en exòtiques i del clima, corresponent la declaració de les primeres al Govern i les segones als alcaldes i governadors.

Determina les mides de previsió que deuen adoptar-se i es disposa obligatoria la declaració dels casos que existeixin.

En cada capital de provincia hi haurà un institut d'Higiene i altre municipal en les poblacions de més de 10.000 habitants.

Se determina la declaració obligatoria de les malalties transmisibles.

Les Academies de Medecina cada 10 anys fixaràn les malalties que deuen ser objecte de declaració obligatoria.

Se procedirà a l'adopció de mides per a l'aillament de malalts contagiosos i desinfecció.

S'estableix la vacunació obligatoria en els primers anys de la vida i la revacunació dels 11 als 20 anys.

Se senyala en les poblacions majors de 10.000 habitants l'obligació dels ajuntaments de redactar en el plaç de 6 mesos un reglament sobre condicions de salubritat de les cases, facultant a les autoritats per a que facin d'ofici, per compte dels propietaris, les reformes que es determinen amb arreglo a lo que preceptúi l'alludit reglament.

Per al millor cumpliment de la Llei, els metges titulars seràn transformats en inspectors municipals de Sanitat del respectiu municipi o circumscripció. Els actuals sub-delegats de Medecina se transformaràn en inspectors de Sanitat dels districtes.

CON LA ADICION DEL
ARRHENAL
O METILARSINATO DE SOSA EL
FOSFO-GLICO-KOLA-DOMENECH
HA AUMENTADO AUN MAS SUS
PROPIEDADES TERAPEUTICAS,
SIENDO HOY EL PRIMER
RECONSTITUYENTE
DEL UNIVERSO
Ronda de Sn. Pablo, 71.
BARCELONA

Les infraccions de la present llei i reglaments que es dictin seràn castigades amb multa de 50 a 500 pessetes, penes de 8 dies a 1 mes de detenció si la falta és pública i són particulars els que la cometen, i amb l'amonestació, suspensió d'empleu i sou o destitució si l'infractor fos funcionari públic. Les penes podràn ser elevades al doble en cas de reincidencies.

El projecte consta de 18 articles.

La representació catalana

En vista de l'actitut d'indiferencia del Govern davant de la crisi econòmica, les peticions de les societats de Catalunya, dimà, dimecres, a les dotze del matí, se reuniràn en una de les seccions del Congrés els senadors i diputats a Corts per Catalunya per acordar la campanya que el cumplement del seu dever imposa.

En Cambó i les minories

Convocats pel senyor Cambó s'han reunit novament aquesta tarde els quefes de les minories parlamentaries.

El senyor Cambó ha expressat davant d'ells la necessitat de que el parlament no's tanqui sense abans haver prés els acords necessaris, no sols per aminorar els efectes de la crisi econòmica actual sinó per a posar a Espanya en condicions que pugui aprofitar les actuals circumstancies per a preparar el desenvolupament del seu comerç exterior. Consentir lo contrari sería fer traició al país.

El senyor Cambó ha proposat els acords indispensables, l'actuació del Banc d'Espanya i de l'Hipotecari, modificació del decret sobre l'estampillat del Deute exterior i un projecte de zones neutrals.

Els quefes de les minories han mostrat la seva conformitat, disposats a fer l'acció conjunta an aquest fí, pregant al senyor Cambó la redacció d'una nota explicativa per a sotsmetre-la a l'aprovació de les seves respectives minories.

Aquestes es reuniràn probablement dijous vinent per a prendre acords.

El presupost d'Instrucció. - ¿Dimisio den Bergamín?

A la reunió que han celebrat els quefes de minories amb el senyor Bergamín per a tractar del presupost d'Instrucció pública, hi han assistit els senyors Villanueva, Alvarado, Azcàrate, Senante, Llorens, Cambó, Giner de los Rios i Lázaro.

El ministre, després d'amplies explicacions, ha proposat la fórmula ja coneguda.

La reunió ha acabat a les dotze de la nit.

El senyor Bergamaín ha dit a la sortida que no hi havía arreglo, ja que les minories refusen els auments que manava.

El senyor Alvarez s'ha mostrat partidari de l'aument.

Ha dit que considerava al ministre dimitit, si bé el senyor Dato farà que esperi fins el mes de janer per a dimitir el ministeri.

S'espera la tornada del comte de Romanones per a veure si s'arriba a un acord.

Espanyols a Mèxic

Per distints conductes ens arriben precs de persones que tenen individus de la seva família a Mèxic, relatant-nos les penalitats que passen alguns d'elles, per la manca de feina, i els medis per a regressar a Espanya.

D'una d'aquestes famílies se'ns diu que, havent-se mort el pare, la seva muller i dues criatures es troben a Guadalajara implorant la protecció de Espanya per a que puguin tornar a ella.

Fem públiques aquestes manifestacions desitjant que, qui ha d'interessar-se per aquestes coses, ho faci per caritat.

Diputació

Un bell exemple: L'Ajuntament d'Hospitalet i l'Institut d'Estudis Catalans

L'Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat, prengué l'acord de concedir una subvenció de 100 pessetes per a la Biblioteca de Catalunya.

Dissapte feu efectiva aquesta quantitat el senyor don Adolf Riera, dipositari municipal d'Hospitalet, qui anava acompanyat de don Manuel Aranyó, els quals foren rebuts a l'Institut d'Estudis Catalans pel seu secretari don Eugeni d'Ors, qui'ls feu entrega del següent ofici amb que l'Institut remercia el benemèrit Ajuntament.

«Honorable senyor:

Al rebre l'import de la quantitat acordada per l'Ajuntament Constitucional d'Hospitalet, en concepto de subvenció a l'Institut d'Estudis Catalans, aquest Institut se complau en manifestar-vos el testimoni del seu agraiment, alhora que la seva felicitació per l'alt exemple de patriotisme i d'amor a la cultura, manifestats en l'acte generós d'acordar aquella.

Lo que per especial encàrreg del senyor president m'escau l'honor de comunicar-vos.

Senyor Alcalde Constitucional d'Hospitalet del Llobregat»

Dintre la modestia de la seva mida, l'esforç meritíssim que ha realitzat l'Ajuntament d'Hospitalet de Llobregat, honora en gran manera als membres que el constitueixen, els quals, lluny de limitar-se a les obligacions que'ls imposen els afers locals, donen proves d'un civisme tan elevat i d'un amor tan gran pels interessos de l'esperit.

El fet d'aquestes subvencions, iniciades per l'Ajuntament d'Hospitalet i seguides per alguns altres, constitueix un bon exemple que, sens dubte, serà imitat per altres corporacions municipals de Catalunya.

Comissió Provincial

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la secció de Governació:

Discussió de la conveniencia d'encarregar al Còs de Moços de les Esquadres, la policía de les carreteres provincials.

Situació del metge civil de observació dels moços declarats útils condicionals i dels pares, germans i altres persones de la família, que deuen sostenir-la.

Queixa d'alguns veins de Girona contra el sub-cabo de moços d'Esquadra d'aquella subdivisió.

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago é intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tonifica, ayuda á las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hipercloridria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y disentería, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago é intestinos, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID. Se remite folleto á quien lo pida.

Aussili sol·licitat per la viuda del moço de les Esquadres de Barcelona, Josep Lavall Rautier.

La Casa de Caritat

Durant el dia d'avui a la Casa Provincial de Caritat no s'ha registrat cap invasió ni cap defunció de la epidemia regnant.

El Diccionari Aguiló

Els senyors Fabra i Barnils de l'Institut d'Estudis Catalans, han estat a visitar al senyor Prat de la Riba fent-li entrega del primer fascicle del diccionari Aguiló que acaba de publicar-se.

Arribada del Dr. Reig

Demà aniran a Terrassa per a saludar al nou bisbe de Barcelona doctor Reig, en nom de la Diputació, els diputats don Antoni Jansana i don Lluís d'Argemí i el secretari accidental don Lluís Janer.

El Consell Permanent

Tal com teníem anunciat, aquesta tarde s'ha reunit al Palau de la Generalitat de Catalunya el Consell permanent de Mancomunitat, sots la presidencia del senyor Prat de la Riba.

De lo tractat en la reunió d'avui i en la que probablement es celebrarà demà matí, se'n facilitarà nota a la premsa.

Visites

Aquest matí el president ha rebut entre altres visites la del senyor Maspons i Anglasell.

NOTICIES

DE BARCELONA

Els moços d'Esquadra de Tordera comunican que, al passar per la carretera menant un carro, el vei de Massanet de la Selva Domingo Aymerich, de 62 anys, volgué baixar per davant i tingué la dissort de caure i de que una roda li passés per sobre, causant-li tan greus lessions que morí al cap de poca estona.

—Els de Vallvidrera trobaren i detingueren a un noi de 10 anys, de Molins de Rei, que s'havia escapat de casa seva.

—CONYAC BARBIER és el millor.

De bon matí ha sigut trobat agegut a un banc de la plaça dels Josepets i sense sentits un home que ha resultat ésser un empleat de Consums, Evarist Molina, de 60 anys.

Cridat un metge del dispensari del carrer den Salmerón, ha manifestat que'l Molina havía mort sobtadament.

— Per Abrics i mantes vegin el Catàleg de EL BARATO.

Un urbà detingué, al carrer de Vergara a un home de 33 anys, sense ofici ni domicili, que havía robat una caixa de sucre d'un carro que passava per la Ronda de l'Universitat.

El llaminer fou posat a disposició del jutge.

Sabó "La Toja"
Únic en el món

Un dependent de comerç anà a cumplir un encarrec a l'Hospital de la Santa Creu i deixà la bicicleta al pati.

Quan tornà a baixar, l'artefacte havía desaparescut.

—Contra'l tifus Blitz Sifón, R. Flors, 4

(Demà, dijous, dia 19, a «La Llar» (Guillem Tell, 8 i 10, S. G.), residencia d'Estudiantes, i Professores i Escola de la Dona, el doctor H. Sicart, de cinc a set, donarà la continuació de la quarta conferencia del Curs d'Higiene de l'Alimentació aplicada a la Economía Domèstica.

L'acte serà públic per a senyores i senyoretes.

—Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura debilitat. B. Doménech. Ronda Sant Pau, 71.

Amb motiu del naufragi de varies barques de pesca de la matrícula de Cambrils, ocorregut el passat divendres a Roses, s'ha cursat pel Centre de Naturals de Tarragona i sa Provincia el següent telegrama:

«Alcalde de Cambrils.—Centro Naturales de Tarragona y su Provincia afligido desgracia barrio marítimo, expresale pésame rogándole trasmita asimismo familias náufragos.—J. Bordons, presidente.—R. Roca Plana, secretario.»

El Vicari Capitular ha fet els següents nomenaments:

Don Josep Forcada, regent de Montcada; don Pere Sala i Cabra, vicari de Sant Agustí; don Narcís Pomés, vicari de Sant Joan d'Horta; don Pere Solà, vicari de Molins de Rei, i don Lluís Ventosa, vicari de Sant Pere de Terrassa.

DOLORS NERVIOSOS
DOLORS REUMÀTICS
CÒLICS :: REFREDATS
SE CUREN AMB EL
Sello instantáneo YER

Al Bisbat, a primera hora de la tarde, s'esperava l'arribada del doctor Muñoz Per a conèixer tots els detalls referents a l'arribada del doctor Reig.

Encara no s'havía designat la comissió de canonges que aniria a Terrassa, ni's coneixía tampoc oficialment l'hora d'arribada del nou bisbe de Barcelona.

Amb l'exprés de Valencia va arribar ahir la germana del doctor Reig, i aquest matí ha arribat el seu espòs.

Aquest matí a la Seu Basílica ha pres possessió del Bisbat, en nom del doctor Reig, el degà del Capitol doctor Almera.

L'acte ha revestit solemnitat.

Ha tocat la Tomasa.

— Dilluns, ganga en cassons.

EL ALUMINIO
RONDA SN ANTONIO 68

Audiencia Territorial. — Sala I. — Ha acabat el judici per jurats començat contra Josep i Miquel Farrés, del Jutjat de Vich, per coacció.

Han informat el fiscal senyor Torres, el defensor senyor Malla, i després del resum del president, ha deliberat el jurat, donant veredicte de culpabilitat pels dos processats que han estat condemnats cada un d'ells a tres anys, vuit mesos i un dia de presó correccional, accessories i costes. Els reus, que estaven en llibertat condicional, han estat detinguts i portats a la Model.

Donada l'hora en que s'ha acabat l'anterior judici, s'ha sospès l'altre que estava anunciat.

Secció II. — S'ha vist oralment el judici de la causa per desobediencia greu a l'autoritat, contra A. Forés, que, expulsat legalment del seu domicili, per dóies vegades el tornà a ocupar.

El fiscal senyor Farina, ha demanat per ell la pena de quatre mesos i un dia d'arrest, i 500 pessetes de multa, quedant el judici clòs per a sentencia.

Secció III. — S'ha celebrat l'anunciat judici a porta tancada.

S'han sospès els altres dos judicis que eren senyalats.

L'Academia i Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrarà aquesta nit sessió científica, ordinaria.

La conferencia del diumenge vinent al Centre Católic de Sant Pau (abans de Santa Madrona), anirà a càrrec de mossèn Francisco de P. Baldalló, Pvre., essent la primera del cicle que desenrotllarà aquest jove i ilustrat sacerdot.

La casa Napoleón té exposat al seu aparador del carrer de Ferran VII, un retrat pintat a l'oli del célebre pianista hongarès don Emeric von Stefaniai i varis grupus d'artistes i famílies.

El Collegi de Mestres titulars privats celebrarà Junta general ordinaria demà, dijous, a les quatre de la tarde.

Ahir es van regularitzar els correus de Balears per haver amainat el temporal.

Demà s'espera que arribi el trasatlàntic «Infanta Isabel de Borbón», procedent de Buenos Aires.

El Casal Nacionalista Martinenc, carrer den Xifré, 25, obre classes públiques amb matrícula gratuita, de Gramàtica Catalana (noves normes), Esperanto i Ensenyança Superior de Lectura Catalana (prosa i poesía).

El jutjat de Llotja, escribania del senyor Roig, està instruint diligencies amb motiu de la detenció d'un individu anomenat Mas, que ha sigut detingut a Port Bou, com a presumpte autor del robo de 15.000 pessetes de que fou víctima el president de la Societat de Geografía Comercial don Francisco de P. Mas.

En poder del detingut s'han trobat més de 14.000 pessetes.

Govern civil

De l'epidemia

El senyor Andrade manifestà ahir vespre que el diumenge telegrafià al Govern el nombre exacte de defuncions produides per l'epidemia tifoidea des del dia 9 al 13.

Són aquestes, respectivament, 66, 54, 40, 38 i 28.

Afegí que s'ha recomanat als metges que no es precipitin al formular la declaració d'un cas infecciós, perque succeía que, amb l'afany de cumplir aquesta disposició legal, donaven com a tifoidies, malalties que un examen més minuciós demostrava que no ho eren.

Els confiters

Uns patrons confiters estigueren al Govern civil a manifestar la seva estranyesa per haver recomanat alguns diaris al públic que s'abstingués de menjar dolços.

Mai han dit els tècnics—segons els referits industrials—que els productes de pastisseria fossin vehicols de bacteries patògenes. I, a més, aquests productes van al forn on hi hà una temperatura superior als 100 graus d'ebullició de l'aigua que es consideren suficients per a la destrucció dels baccils.

De manera que podem menjar «Palos de Jacob i braços de gitano».

La Borsa

El síndic del Col·legi de Corredors ha estat al Govern Civil a demanar autorització per a que'ls borsistes que fan actualment transaccions al mig del carrer, puguin reunir-se al local de Llotja, si bé sense realitzar cotisacions oficials.

El senyor Andrade ha dit que sense la venia del ministre no concediria cap autorització.

Antigament hi havía hagut bastants litigis perque'ls corredors no volien reconèixer la jurisdicció del governador sobre el local de Llotja.

De Mataró

Acompanyats del diputat provincial senyor Ferrer i Barbara, han visitat al senyor Andrade uns comissionats de Mataró —regidors i fabricants — i han fet entrega d'una instancia dirigida al ministre d'Hisenda en súplica de que, amb motiu de les darreres inundacions, siguin condonats a la ciutat uns atrassos que tenia pendents amb l'Estat per Consums i algún altre concepte.

¡Hi ha caçadors!

En lo que va d'any s'han expedit 6,421 llicencies de caça.

De policia

S'ha presentat al Jutjat de guardia una denuncia per la desaparició de 202 pessetes del Círcol Tradicionalista de la Rambla, ignorant-se qui fou l'autor.

—Altra denuncia ha formulat la Joventut «Trabajos i Servicios» contra el seu dependent A. M. M., qui ha desaparescut emportant-se'n algunes sumes cobrades a nom de dita societat.

—Una tercera denuncia ha sigut presentada a instancia d'un fabricant d'objectes de cuiro. Aquest entregà a una agencia de transports uns paquets de mercaderies els quals no han arribat a mans del destinatari, ni se sab on són.

—Han sigut multats tres particulars per posar segells usats a les cartes.

De societats

Han sigut presentats els estatuts d'una nova societat titulada «La Marsellesa».

Han anunciat reunions les societats Centre Cotoner, L'Alliança, L'Actualitat Graciense, L'Harmonía Sansense i la Joventut Radical d'Hostafranchs.

D'espectacles

Procedent de París i Londres, es troba a Barcelona el jove i aplaudit couletista anglo-francès Harry Wilson, del que tenim molt bones referencies per haver donat alguna audició entre'l nostre món artístic musical. Es el jove Wilson el continuador del genre Fragson, i demà, dijous, se farà entendre públicament en la elegant i concorreguda sala Cine Doré.

Municipi

A petició dels veins de la barriada de Gracia el senyor Matons ha interessat de la Companyía de Tramvíes retiri de la circulació els cotxes-jardineres per constituir una incomoditat donat lo avençat de l'estació.

Baix la presidencia del senyor Matons demà se constituiràn, a les set de la tarde, les comissions de districte que s'acordaren en la reunió que va tenir lloc en aquelles ex-Cases Consistorials, a fi de donar-los instruccions per al millor acert en son comès.

Presidida pel senyor Salas Antón ha visitat al senyor alcalde una comissió de la Cambra Regional de societats cooperatives de Catalunya i Balears per a interessar se prenguin mides a l'objecte de normalitzar els preus de les subsistencies alimenticies, donada l'alça que s'observa des d'alguns dies en els preus d'alguns de dits articles; manifestant-los el senyor Boladeres que ve preocupant-se d'aquest particular i que veurà la manera de que siguin eficaces les mides que's prenguin.

El Centre Excursionista de Catalunya ha dirigit una instancia a l'Ajuntament sol·licitant una subvenció; el Patronat Max Bembo sol·licita la Banda municipal, urbans, guardies municipals i altres particulars, per a l'acte de l'inauguració dels nous locals; i el Círcol Artístic ha interessat de l'Ajuntament la compra d'algunes obres pictòriques de don F. Beltràn exposades en el Saló Parés.

S'ha demanat a la Comissió de Governació la creació d'un safreig i bany públic en la barriada de Santa Caterina.

MES TELEGRAMES
I TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 18, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Declarant que els tractats i convenis de totes classes en vigor entre Espanya i França s'estenen en plè dret, salvo clàusula contraria, a la zona espanyola de l'imperi xerifià.

Reial ordre traslladant als governadors civils la de 6 de setembre de 1910 a l'objecte de que donguin les ordres oportunes per a la inclusió en els presupostos de Diputacions i Ajuntaments de les quantitats a que al·ludeix la esmentada reial ordre per a dieta dels vocals obrers de les Juntes de pesca.

Disposant que mentres subsisteixin les actuals circumstancies els títuls acadèmics i professionals s'expendeixin en vitela-paper de classe superior i que dit servei es realisi per administració.

Disposant que a l'acabar cada un dels exercicis de les oposicions per a ingrés en el cos de sobrestants d'obres públiques procedeixi el tribunal a la calificació de tots els opositors i publiquin seguidament la relació dels que han sigut declarats aptes per actuar en el següent exercici.

Anunciant no haver ocorregut cap cas de còlera a Trieste, i en sa virtut declarant que no's deu considerar inclosa dita plaça en la circular de la Direcció de Sanitat exterior de 3 de octubre últim referent a l'estat sanitari de Austria-Hungria.

De Bilbao

Bilbao.—Ha amainat bastant el temporal en la costa.

A causa de la mala mar varen quedar ahir destroçades set barques de recreu davant del Club Marítim de l'Avra.

Procedent de Cardiff ha entrat en el port el vapor «Olaceta» amb grans averies a causa del temporal.

Diuen els passatgers que la travessía fou horrible i hi hagut moments en que creien naufragar.

Aquí haurà de fer importants reparacions.

El Bisbe de Barcelona

Valencia.—En el correu de Barcelona ha marxat a Tarragona el bisbe d'aquesta diòcesi senyor Reig.

A l'estació l'han despedit les autoritats i nombrós públic.

Lo que diu en Dato

Madrid, 18, 2 tarde.

Quan el president del Consell ha parlat aquest matí amb els periodistes, ha dit que'l Rei continuava a Santa Cruz de Mudela sens novetat, i que tornarà a Madrid el divendres, a la nit.

Del Marroc els telegrames no acusen cap novetat.

El ministre d'Instrucció pública ha visitat aquest matí al senyor Dato per a informar-lo del resultat de la reunió que anit celebraren en el Congrés els quefes de minories.

L'acord oficial han quedat en comunicar-lo directament al quefe del Govern els esmentats quefes de minoría.

El president s'ha cregut en el cas avui de fer algunes aclaracions sobre les noticies que alguns periòdics han publicat respecte a les reformes que han d'introduir-se en el ram de Guerra, perque no sembli que les reformes són una proposta de les minories acceptada pel Govern.

Les coses són així.

El ministre de la Guerra va exposar en la reunió que celebrà amb els representants de les oposicions son projecte de reformes i coincidiren en que era aspiració unànim de la majoría, però es convingué en que quedi consignat en l'articulat del presupost el compromís del Govern de presentar en la primera reunió de Corts l'oportú projecte de llei sobre els punts expressats pel ministre i en els que estàn d'acord totes les oposicions.

El senyor Dato estimava que devía fer-se aquesta aclaració per a que tothom sàpiga la veritat de lo ocorregut, encara que reconeixent que rès de particular hauría tingut que la iniciativa de portar a cap la reforma sortís de les oposicions, deixant al Govern la oportunitat de presentar-les, car en altres casos s'han acceptat propostes de les oposicions, tota vegada que elles responen al normal funcionament del règim parlamentari.

Consell

Decididament demà, a les onze, tindrà lloc a la Presidencia l'anunciat Consell de ministres.

Lo que diu en Bergamin

El ministre d'Instrucció pública, desitjant fer pública la seva gratitut respecte a les reunions que ha celebrat amb els quefes de les minories per a l'aprovació del presupost del seu departament, ha fet les següents manifestacions:

—Jo vaig presentar el presupost amb un aument nominal de nou milions i mig, dels quals dos aproximadament es destinaven a traduir en xifres les amortisacions concedides per la llei de presupostos vigent, i que el partit liberal aplicà en 1913.

Per tant, l'aument veritat pujava a la xifra de set milions i mig.

D'aquests, les minories, després de molt discutir, me'n concediren tres milions i mig, negant-me lo restant.

Jo'm vaig prestar a respectar aquest acord, pregant que la baixa de quatre milions que proposaven els repartiría jo, per no creure capacitades a les minories per a saber on es podríen aplicar aquestes economíes, sense perjudici de la reforma dels serveis; i per a que no creiessin que era una pretensió faltada de fonament, els vaig entregar una nota declarant on es podíen fer aquestes rebaixes.

A la major part dels individus els semblà bé, essent els únics en oposar-s'hi els senyors Alvarado i Villanueva.

Don Melquíades Alvarez, en contradicció amb el seu company de minoría, senyor Azcárate, també s'hi oposà.

Anit, davant la negativa dels esmentats senyors, vaig sol·sicitar d'ells una fórmula per a poder-me aplanar als seus desitjos, creient que així desapareixeria el conflicte, però allavors ressuscitaría la qüestió de les Escoles Normals i autorisaría al comte per a que busqués la fórmula sense oposar-se a l'aument, la fórmula sense oposar-se a l'aument, amb el propòsit de desfer tot lo fet ja publicat en la «Gaceta» i oferir-los que en rès es mermarien aquests serveis.

Com que aquesta pretensió no representava ja un desig de fer economies en benefici del país sinó el propòsit de causar una molestia al ministre i una contradicció a lo tractat amb el Govern, els vaig anunciar, autoritzat pels meus companys, que'n faría d'això qüestió de Govern, i, per lo tant, vegessin si els convenía i resolguessin en el sentit que millor es semblés, donant la resposta de l'acord al president del Consell, perque jo no pensava intervenir més en aquestes reunions, limitant-me a defensar-me en el saló de sessions.

Per això tinc preparat una estadistica amb el següent càlcul:

Se dediquen a la ensenyança 72 milions de pessetes.

Produeix la ensenyança, per matrícules, carnets, drets d'examen, etc., 34 milions.

Per lo tant a l'Estat sols li costa 38 milions.

A continuació el senyor Bergamin ha manifestat que havía visitat aquest matí al president del Consell per a donar-li compte de tot això i ha afegit que no volía ser un obstacle per al Govern per lo que estava disposat a renunciar el càrrec.

El senyor Dato m'ha manifestat son interés de que permaneixi dintre del Gabinet.

—Així les coses ja veurem lo que passa—ha acabat dient el senyor Bergamin.

Borsa

Cambis facilitats per la casa J. Marsans Roff i Fills

Barcelona 18 de novembre.

Borsa de Madrid

Telegrama de les 4'10

4 per 100 Interior comptat	71'85
» » » fi mes	»
» » » fi próxim	»
Amortisable 5 per 100	92'50
Banc d'Espanya	413'
Arrendataria de tabacs	»
Societat general sucrera. Obligacions	»
» » » Acc. preferides	88'
» » » Acc. ordinaries	54'25
Francs	»
Lliures	27'92
Banc Espanyol Río Plata	230'

La sessió de tres a quatre.—Operacions al comptat.

Interioritat A. a 76, 76'25, 76'37 i 76'50; B. a 75'50; C. a 75; D. a 73'25 i 73; E. a 72; Amortisable A. a 94'50 i 95'00; B. a 93'75 i 93'62; C. a 93'12, 93'25 i 93'50; D. i F. a 92'75; Amortisable del 4, serie C., a 85; Municipis 1906 a 83'12 i 83'25; «Ensanche» 1907 a 83'50; E. 1912 a 72 per 100; Diputacions a 92; Almanses 4 a 78'25 i 78'50; Nort Osca a 79; francs 2 i quart a 49'25 i 49'50; Alacants A. a 99; B. a 86 i 86'50 i Frioritat Orense a 68.

D'accions: Norts a 64'75 i 63'75; Alacants a 64'75 i 64'62; Orenses a 14 i Colonials a 35'50.

Rebley.

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.ª TIRATGE

Sessió de l'Ajuntament

A les 6 menys 10 de la tarde segueix la sessió sospesa ahir.

S'acorda començar la discussió dels presupostos de l'Interior. Se llegeix el dictamen de la Comissió.

Segueix la sessió.

Fa uns quants dies es presentà a un despatx de pelleteria del Passatge del Crèdit un senyor per a que li prenguessin la mida d'un abric, i aprofitant un descuit dels dependents, s'apoderà d'un manguito i una pell d'abric de senyora i desaparegué.

L'home creia haver trobat una vinya i aquesta tarde s'ha tornat a presentar al despatx a veure si l'abric estava llest, i ha començat a maniobrar per a repetir l'escamoteig.

Però com els de la casa l'han reconegut ja a l'entrar, estaven a la mira i han fet avisar a un municipal i a un urbà els quals han procedit a la detenció del «client», que és madrileny, té 32 anys, viu al carrer de Calabria i no té ofici conegut.

Ha sigut posat a disposició del jutjat.

Estat atmosfèric d'Europa el 18 de novembre, comunicat per la Societat Astronómica de Barcelona, segons els telegrames rebuts de l'Observatori Central Meteorològic:

A excepció del S-E. de França, Italia i Grecia, està tot Europa dintre d'una zona d'alta pressió que té el centre al Mar del Nort.

El barómetre segueix pujant a tot l'O. del continent. Cel cubert a Portugal, centre i N-O. d'Espanya i pluges a Nizza.

Tràngol a Gibraltar, Cantàbric i Golf de Gènova.

Han entrat al port els següents vapors: «Isla de Menorca», de Mahó; «Iris», de Norkolf; «Skaas», de New-Castle; «Santiago», de la mar; «Cabo Higuer», de Bilbao; «Algería», de Gandía, i «Cataluña», de Sevilla.

L'angelical senyoreta Carme Canut Guinart ha tornat la seva preciosa ànima a Deu, a la jovenil edat de 14 anys.

El dolor que s'ha apoderat dels seus pares i al·legats, és dels que sols una perfecta conformitat, amb la voluntat divina pot consolar. La pèrdua de tan excepcional joveneta, ha produit en tots els que la coneixien profundíssim sentiment, que nosaltres compartim de tot cor.

Ens associem al dol de la distingida família de la finada, mentres preguem fervorosament a Deu per la seva ànima.

A. C. S.

Havent rebut els Sants Sagraments ha mort, amb singular edificació, la que fou en vida honorable senyora donya Maria Rovira Almirall de Salgado.

Les altes i preuades virtuts que adornaven a la finada, fent de la seva vida un gran exemple de vides, fan més dolorosa la seva mort, ocorreguda en la plenitut de la seva existencia.

Al seu espòs don Manuel Salgado, fills, pares, germans i demés família fem present el nostre sentiment, pregant als nostres lectors no oblidin la ànima de l'exemplar dama en les seves oracions.

(PER TELEFON)

Enterro

Madrid, 18, 4'15 tarde.

Aquest matí s'ha verificat la conducció del cadavre de l'exministre demòcrata don Bernabé Dàvila.

Hi han concorregut tots els prohoms de la política, presidint el dol el president del Consell, els presidents de les Cambres, el marquès de Alhucemas i els nebots del finat.

El cadavre ha quedat dipositat en un turgó, a l'estació del Migdía, per a ser trasladat a Málaga.

Bullanga escolar

Aquest matí s'han reprodut els avalots dels estudiants amb alguna major gravetat.

Des de primera hora han començat a cridar, acudint als voltants de l'Universitat algunes forces de policía i del còs de seguretat, que han permanescut davant dels estudiants fins que aquestos han començat a crits protestant i tirant algunes pedres contra els agents de l'autoritat.

Els guardies allavors han donat una càrrega, repartint alguns cops de sabre. Els estudiants s'han refugiat a la Universitat, les portes de la qual han sigut tancades.

Han quedat esmicolats molts cristalls de l'edifici i dels fanals de carrer.

La policía no arribà a entrar a la Universitat, a pesar de la violenta acotut dels estudiants, per recomenacions del Rector.

Hi ha hagut alguns contusos i detinguts.

Els pescadors de Isla Cristina

Isla Cristina.—Els gremis de pescadors, barquers i saliners han celebrat un miting monstre, al qual han concorregut unes 2.000 persones.

Foc a bordo

Cadiz.—Segueix el foc a bordo del vapor austriac «Isistrea», de 10.000 tonelades, portant-ne a bordo 6.000 de carbó.

El capità del port ha enviat aussilis per a l'extinció del foc.

El consignatari creu que'l sinistre és casual, per combustió espontania del carbó.

El vaixell perteneix a la matrícula de Triste.

L'«España»

Pontevedra.—Després d'haver permanescut uns dies anclat a la badía de Marín ha sortit el creuer «España» cap al Ferrol.

Després marxarà a alta mar per a continuar les experiencies de radiotelegrafia.

La representació catalana

Madrid, 18, 5'15 tarde.

Com havíem anunciat, aquest migdia s'han reunit els senadors i diputats per Catalunya que's troben a Madrid per a ocupar-se de veure la manera de que el Govern no tanqui el Parlament sense que d'una manera categórica concreti els projectes per aliviar o remediar en lo possible la crisi econòmica produida per l'actual conflicte europeu.

A l'efecte, practicaràn les oportunes gestions, plantejant en el Congrés, si fos menester, els debats que les circumstancies requereixen.

S'ha convingut en requerir al Govern per a que en aquesta mateixa legislatura se tramiti una llei de zones neutrals.

En la reunió hi ha hagut el mateix esperit de unanimitat en que sempre s'inspira la representació de Catalunya per a tots els assumptes d'ordre general de la regió, sense més excepció que unes lleus observacions que formulà el senyor Nicolau respecte a modalitats de la llei de zones neutrals.

Estant reunits els representants de la regió catalana s'ha rebut un despatx anunciant que a la mateixa hora i amb el mateix objecte es celebrava a Barcelona una reunió d'entitats econòmiques.

Congrés

Madrid, 18, 5'15 tarde.

S'obre la sessió a les tres, baix la presidencia del senyor González Besada i trobant-se en el banc blau els ministres de Governació, Hisenda i Foment.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Precs i preguntes.—El senyor CERVANTES (don Josep) demana que's facin algunes obres públiques a Almería per aliviar la crisi que en aquella comarca ha produit la falta de exportació de raím.

Se queixa de que els diputats provincials no assisteixin a les sessions d'aquella Diputació.

Els ministres de FOMENT i GOVERNACIÓ li contesten oferint fer lo que demanen.

El ministre de FOMENT llegeix un projecte de llei sobre la construcció de embarcadors a Canarias.

El senyor DIAZ CANEJA s'ocupa de la situació dels espanyols a México, dient que molts han sigut perjudicats en ses persones i en ses propietats i per a demostrar-ho llegeix alguns projectes i decrets del Govern mexicà.

Fa una sentida defensa de nostres germans allí residents i demana per a ells la protecció del Govern espanyol.

Els senyors Crespo de Lara, Belaunde, Minganilla, Puyà i Tejero formulen precs d'interés local.

El senyor MAESTRE s'ocupa de la trista situació en que's troba la provincia de Murcia per la falta d'exportació de mineral, degut principalment a la poca seguretat dels transports marítims.

Invita al Govern a que fixi sa atenció en la situació d'aquesta provincia veritablement necessitada d'aussilis i ja que altres provincies han sigut aussiliades per l'Estat no li hà raó per a que no sigui també socorreguda la de Murcia.

El senyor BARRIOBERO diu que millor que demanar constantment aussilis del Govern deurien les provincies imitar a la Rioja que mai demana rès i és una comarca industrial, una Catalunya sense subvencions. (Rialles.)

S'ocupa després de la situació de la provincia de Huelva dient que és una vergonya lo que ocorre amb el ferrocarril de Ayamonte.

El ministre de FOMENT contesta a tots, exposant els actes del Govern en pro de totes les provincies i afirmant que si no fa més és perque no pot.

Diu que les oposicions parlamentàries li neguen el diner que necessita i per conseqüent quan arribi el primer de janer encara hauràn de quedar molts més obrers sense treball.

Exposa això—afegeix—com pròleg de la discussió del presupost de Foment.

La situació és angunioso i ha de ser-ho major, però per a resoldre-la necessito diner i si no me'l faciliten no podré fer rès.

Els treballs per administració no sóm necessaris ni reproductius.

Termina dient que de la falta de treball no n'és ell el culpable.

Senat

Madrid 18, 5'15 tarde.

A les 3'35 obre la sessió el general Azcàrraga, trobant-se en el banc blau el ministre d'Instrucció.

Es dona compte de la mort de don Bernabé Dàvila.

El PRESIDENT fa l'elogi del finat i proposa que consti en acta el sentiment de la Cambra.

S'hi adhereixen els senyors García Prieto, Amós Salvador, Sanchez Román, Palomo, Llombart, Romero, Polo i Peyrolon, Sedó, marquès de Albaida i Bergamin.

Precs i preguntes.—El comte de TORRES CABRERA es fa ressò de les denuncies de desfalc que han vingut realisant les Companyies dels ferrocarrils del Nort i de M. S. A. per valor de 18 milions de pessetes. (Rialles).

Manifesta que ell sab lo que's fa i coneix els detalls.

Afegeix que anualment marxen a l'estranger 200 milions, temeut que les Companyies es quedin amb les vies sense que'l Govern pugui evitar-ho.

(Entra al saló el senyor Dato).

El senyor marquès de ALBAIDA formula un preg d'interés local.

El senyor SEDO s'atreca per anunciar una interpellació sobre la situació econòmica i financiera a Espanya, creada per la guerra europea, car el Govern ha pres algunes mudes encertades i altres perjudicials.

Creu que cal conèixer les mides que'l Govern té el pensament d'adoptar.

Demana que aquesta interpellació es desenrotlli abans de discutir-se el presupost d'ingressos per acondicionar-lo a aquelles normes dintre de la realitat.

Requereix la cooperació dels representants de les minories per a realitzar una tasca útil al país en aquestes circumstancies, no tenint per a rès en compte les idees polítiques i sols consideracions d'interés general i patriotisme.

El Sr. DATO manifesta que veurà amb gust el desenrotllo d'aquesta interpellació, encara que li sembla que's deu fer després d'aprovats els presupostos per a dedicar-li major amplitut.

Ara, si S. S. desitja explanar-la abans o al mateix temps de discutir-se els presupostos, sigui, i el Govern l'acceptarà després de posar-se d'acord amb la Mesa.

El senyor SEDO rectifica i diu que explanada aquesta interpellació abans de discutir-se els presupostos es podríen deduir d'ella iniciatives i acords que's reflexarien en aquells, però en vista de les paraules del senyor Dato es rendeix als desitjos del Govern.

Ordre del dia.—Presupost de Gracia i Justicia.

Consum el primer torn en contra el senyor Arias Miranda.

Més del conflicte europeu

Canvi oficial

El canvi oficial fixat pel Col·legi de Corredors és el següent:

Marcs, 122.
Francs, 103'70.
Lliures, 25'95.

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

Emprèstit anglès

París, 18, 2'18 matinada.—Londres.—La Cambra dels Comuns ha aprovat el projecte d'emprèstit per a la guerra important 350 milions de lliures esterlines, o siguin 8.750 milions de francs.

Mr. Lloyd Georges ha proposat per a cubrir els gastos de la guerra que l'impost sobre la renda sigui del doble, però que aquest avui solament sigui cobrat sobre la tercera part de la renda.

També ha proposat un aument dels impostos sobre la cervesa i el tè, i que's suspengui el funcionament de les amortisacions.

L'emprèstit de 350 milions de lliures serà emès al tipu de 95, amb un interés de 3 i mig per cent.

Les proposicions de Mr. Lloyd George són aprovades en votació ordinaria. —Havas.

Turcs i yankées

París, 18, 7'50 matí.—El «New York Herald», en un despatx de Atenas, diu que'ls turcs han negat la entrada al port de Smirna al cuiraçat nort-americà «Tennessee» i han canonejat una salupa de dit navili.

El comandant del «Tennessee» ha manifestat que si els turcs mantenen la negativa entrarà al port a viva força.—Havas.

Les operacions a Bèlgica i França

París, 18, 3'15 tarde. — El comunicat oficial francès de les 3 d'aquesta tarde diu axis:

La jornada del 17 fou semblant a la precedent hi ha hagut nodrit canoneig i alguns atacs isolats per l'infantería enemiga, tots rebutjats.

Des del Mar del Nort fins al riu Lys el nostre front ha sigut bastant activament bombejat, especialment a Nieuport i a l'Est i al Sud de Iprés.

A Buxschoote els suaus han donat una càrrega a la baioneta, apoderant-se d'un bosc disputat des de fà tres dies.

Al Sud de Iprés ha estat rebutjada una ofensiva de la infantería enemiga.

L'exèrcit anglès ha mantingut igualment el seu front.

De Arras a Oise, rès a senyalar.

A la regió de Craonne la nostra artilleria ha obtingut ventatges en varies ocasions sobre les bateries enemigues.

Ha continuat el bombeig de Reims.

A l'Argonne no hi hà hagut rès que mereix ser senyalat.

A la regió de Saint-Mihiel, malgrat els contra-atacs alemanys, hem conservat la part Oest de Chauvoncourt.

A l'Alsacia, els nbatallons del «landwehr» enviats a la regió de Sainte Marie-aux-Mines, han tingut de retrocedir, havent perdut la meitat dels seus efectius. —Havas.

PREUS MAI VISTOS
en
Sedes, llanes i velluts
DOLS, SECCIÓ ESPECIAL
MANTES LLANA I VIATGE
CAPES models de París
Maison Royale
9- Cucurulla -9
TELEFON 1.523

Sessió de l'Ajuntament

Consistori del dia 17 de novembre de 1914

Els regidors van acudint amb molta calma i s'allunya l'hora de començar i mentres tant se parla de si se celebrarà o no la sessió.

Per últim, a les 6 menys 5 minuts el senyor Bolederes, des de la presidencia, obre la sessió en la sala del Consistori nou.

El secretari llegeix l'acta de l'anterior mentres els regidors, drets en l'hemicicle, van canviant impressions sobre l'avant-projecte de presupostos, que ha d'ésser el número més important de l'ordre del dia d'avui.

L'acta és aprovada i es dona compte del despatx ordinari.

Se van aprovant els dictamens que figuren en l'ordre del dia.

Un abús

El dictamen de la comissió d'Ensanxe proposa que s'adicioni a la contracta de construcció d'enllaços entre clavagueres la construcció d'una clavaguera nova prolongació de la del carrer de la Montanya. Això el regidor regionalista senyor Muntanyola ho considera com un abús i creu que no s'hauría de tolerar i s'hi oposaría si no fos de manifesta utilitat la clavaguera que's tracta de construir, ja que ha de servir d'evacuació de l'Hospital de Sant Pau.

Hauría d'haver-se procedit a nova subasta.

Anuncia que en un altre cas semblant s'hi oposarà.

El radical senyor Arola parla en pró de la construcció.

La Banda i els casinets lerrouxistes.

El regidor regionalista, senyor Rosés, s'oposa a l'aprovació d'un dictamen de la comissió de Governació, cedint la Banda Municipal a un casinet lerrouxista, perque en consistori va aprovar-se un reglament que ho priva fins qu la Banda estigui reorganitzada i perque aquets acords contribueixen a aumentar la desorganització de l'administració municipal.

El regidor radical senyor Pich ho defensa. Es votat i s'aprova.

El regidor de les dretes senyor Vallet i el regionalista senyor Bofill s'oposen a la cessió de la Banda i objectes de jardineria per a un festival de la Companyía de Tramvies al Palau de Belles Arts.

El senyor Bofill, per les mateixes raons exposades pel seu company senyor Rosés, demana més serietat, més respecte als acords consistorials. Ho defensa l'exnacionalista senyor Martorell i és aprovat.

Les cabres pels carrers

El regidor nacionalista senyor Vidal i Valls defensa un dictamen de Governació, privant la circulació de remats de cabres pels carrers de Barcelona.

S'entaula un llarg debat en el que intervenen varis regidors.

El radical, senyor Juncal, s'oposa a l'urgencia, tot defensant els interessos creats dels cabrers i demana allargos a la resolució, sense dir fins quan.

El regionalista senyor Nolla, tinent de alcalde del districte dezè, apoia l'urgencia, perque s'ha de resoldre aquesta antiga qüestió, per ésser contraria a l'higiene pública i a la particular. Al seu districte, al voltant del temple de la Sagrada Familia, hi han 91 corrals de cabres, amb totes les bruticies i pestilencies consegüents. Aquest modo de servir la llet és causa d'infeccions.

El radical, senyor Arola, fa suposicions malicioses, sobre'ls mòbils que han fet presentar el dictamen i demana que la comissió el retiri, que ho estudii, que s'assessori i que vegi si estaría bé dictar un reglament.

El senyor Nolla diu que sols l'ha impulsat l'atenció que's mereixen els clams d'aquell veinat, que vol viure higiènicament i no entremig de corrals, reclamacions més imperioses actualment per les circumstancies que travessem. No és contrari als cabrers; que s'instal·lin lluny de poblat i conforme a l'higiene.

Es aprovada la urgencia per 23 vots contra 11.

El radical senyor Juncal presenta una esmena, demanant un aplaçament, un estudi de la qüestió. S'estranya que amb les vaqueries i estables no's faci cosa igual; tem que'n sobrevingui un plet; diu que's vol tirar a la miseria als pobres que viuen d'aquesta industria.

El regionalista senyor Fortuny, felicita al senyor Juncal per son llarguissim discurs.

Aquest no ho entén lo de llarc i diu:

—Gracias por lo de brillante.

El regionalista senyor Almirall:

—No: li ha dit, llarguissim.

Explica el senyor Fortuny que a la Comissió ell demana lo mateix per les vaqueries que per les cabreries, però que com a transacció s'acordà primer el de les cabres i després el de les vaques; que'ls cabrers s'han burlat sempre de totes les disposicions dictades; que en lloc del món es veu aquest anacronisme dels remats de cabres pasturant pels principals carrers d'una gran ciutat; califica als radicals de conservadors de coses perjudicials a la salut pública; llegeix un dictamen de la Junta de Sanitat, calificant-ho d'antihigiènic; fa una exposició de les bruticies que les cabres arrepleguen a l'ajeure's pels carrers, els cabrers esmunyen amb les mans brutes, essent tot causa d'infeccions endèmiques a Barcelona.

El senyor Vidal i Valls refereix totes les disposicions higièniques no complertes pels cabrers, havent-les acceptades i promès cumplir-les. No tem això del plet i demana s'aprovi el dictamen.

El senyor Arola rectifica. Un altre radical, el senyor Figuerola, que en la Comissió va estar conforme en tot lo que proposa el dictàmen diu que està conforme en lo antihigiènic dels corrals, molt més que en lo de les cabres, però demana que no s'aprovi.

Es presenten cinc esmenes que són passades a la comissió per a estudiar-les, i així els radicals han lograt obstruccionar l'aprovació del dictamen.

Cotxes i automóvils

El regidor radical senyor Colomines Maseres demana que quedi sobre la taula un dictamen sobre un projecte de modificació del Reglament de Tracció Urbana.

El senyor Rosés hi accedeix perque no vol provocar una votació, ja que no havent-hi prou regidors s'hauría d'aixecar la sessió i no vol incórrer en la responsabilitat de no poder discutir-se el projecte de Presupost per a l'any vinent, que està a l'ordre del dia. Però s'acorda que's reparteixi a tots els regidors la modificació i es discuteixi preferentment en la vinent sessió.

La clavaguera «gran emissari»

S'aprova una proposició autoritzant la continuació de les obres de la clavaguera, «gran emissari» que rebent les evacuacions de totes les clavagueres de Sans i demés barriades d'aquell indret les porti a desaiguar a la mar.

Formulada de la següent manera i firmada pels senyors Vallet, Grañé, Vega Nolla, Colominas i Maseras: Que en mèrits de l'expedient d'expropiació forçosa per a l'adquisició de part de la finca propietat de don Josep Maria Cuyàs, necessaria per a la obertura del carrer de l'Industria, s'accepti l'oferta de conveni presentada per dit senyor, quedant, en conseqüencia, fixat el justipreu de l'immoble en la quantitat de 15.477'24 pessetes, que resulta a raó de 9'30 pessetes el palm quadrat dels 1.943'93 metres que s'ocuparàn, segons les antigues linies de dit carrer i ademés en la suma de 1.444'20 pessetes pel camí que portà a la finca del senyor Cuyàs al mateix preu unitari de 9'30 pessetes el palm quadrat, quals dues quantitats sumen en junt 16.921'44 pessetes, essent la construcció de la paret de tanca a càrrec de V. E. el dia que procedeixi a l'urbanització del carrer i tancat interinament dit terreny amb fil-jferro.

Que en mèrits del propi expedient de expropiació s'accepti l'oferiment fet per don Lluis Pellerin, a base de les antigües linies del projecte del terreny afectat pel mateix, els edificis, parets i fonaments enclavats en dits terrenys mitjançant el pagament de la quantitat alçada de 34.000 pessetes, essent de càrrec de V. E., ademés la construcció del sifón de desaigüe de la fàbrica de don Joan Batlló.

Que s'autoritzi a l'Excm. senyor alcalde per a pagar o dipositar dites sumes quan i segons procedeixi amb càrrec al capítol de Resultes per adició del vigent presupost.

Altra sotscrita pels mateixos senyors, proposant que s'aprovi la valoració i plànol formulats per l'arquitecte que'n de la Secció primera de U. i O. dels terrenys que en part han d'expropiar-se per a l'obertura del carrer de l'Industria, propietat de don Vicens Elias, devent segregar-se per raó de la expropiació dita, una superficie de 3.317'02 metres quadrats, equivalents a 87.801 palms quadrats, essent el seu valor el preu fixat per V. E. en Consistori de 5 de juliol de 1910, de 10.975'12 pessetes.

Que s'autoritzi al senyor alcalde per a pagar o dipositar dita suma quan i segons procedeixi, amb càrrec al capítol de Resultes per adició del vigent presupost.

El senyor Arola abans havía demanat explicacions i el senyor Vallet les donà dient que era per a satisfer les exigencies de l'higiene pública, per estar en bon terreny les negociacions entre'ls propietaris dels terrenys que atravessa i la comissió de Foment, i perque com a conseqüencia d'una disposició de l'Alcaldía donada dissapte passat ja s'hi treballava per a contribuir al sanejament d'aquelles barriades obreres.

El contracte de neteja

Es presenta la següent proposició:

«Que por la Alcaldía presidencia se convoque una sesión extraordinaria para la discusión y aprobación, si procede, del proyecto de contrato para la prestación de los servicios de limpieza pública y domiciliaaria de esta ciudad dentro un plazo que no sea menor de 10 dias ni mayor de 15. Que a fin de que la Comisión dictaminante pueda tener estudiadas las enmiendas que deben presentar los señores concejales se fije un plazo de seis dias a contar desde mañana para presentar en las Secciones de Fomento y de Ensanche las enmiendas que se estimen oportunas, sin perjuicio de que el dia de la discusión del contrato puedan también formularse las que nazcan de dicha discusión».

El senyor Montanyola demana que'l terme per a celebrar la sessió extraordinaria per a tractar l'assumpte de neteja sigui almenys d'un mes, i no de dèu dies com es fixa en la proposició.

Respecte de les esmenes, creu qué no's pot fer més que recomanar que's presentin lo abans millor, mes no obligant a fixar-les en terme perentori.

Raona encertadament aquestes peticions, i creu que en la present sessió no s'ha de tractar més d'aquest assumpte, passant a tractar d'altres més urgents.

El senyor Vega creu que'l plaç d'un mes és molt llarg, i defensa el plaç de dèu dies.

El senyor Montanyola promet no oposar-se a l'urgencia de la proposició si el plaç es fixa en un mes.

El senyor O. Martorell s'oposa a la petició del senyor Montanyola.

El senyor Montanyola aclareix la seva actitut davant la realització de la neteja pública, dient que a lo que s'oposa no és a que's tracti de la neteja dels carrers, que sigui necessaria, sinó que s'oposa a que abans d'un mes es tracti del contracte del servei de neteja pública. Fa constar això, per a no donar lloc a confusions, i si demana un plaç llarg és per a estudiar bé l'assumpte, que és digne d'un llarg estudi, sobre tot després del fracàs del passat contracte de neteja.

El senyor Rosés rebat el fons de la proposició i raona novament la necessitat de disposar de molt temps per a estudiar l'assumpte.

Es aprovada l'urgencia, i el senyor Montanyola presenta una esmena en el sentit de que'l plaç per a presentar les esmenes sigui de trenta dies, i la defensa.

El senyor Vega insisteix en les seves manifestacions i veu impossible el posar-se d'acord amb el senyor Montanyola.

Aquest diu que això succeirà mentres cregui pensant de diferent manera que'ls radicals en l'assumpte de que's tracta.

El senyor Juncal proposa que l'alcalde convoqui sessió extraordinaria en els primers dèu dies de desembre.

Així s'aprova.

S'aproven alguns dictamens sense discussió, entre ells un en que's prega a l'alcalde que's posi d'acord amb el Bisbe, per a que no toquin a mort les campanes, per a evitar un motiu d'alarma.

El senyor Rocha adverteix que'l Teatre del Liceu demana també aquest any una subvenció, i com que sembla que per l'estat precari de l'Hisenda no's podrà concedir dita subvenció, demana que's tornin els «pases» gratuits que de dit teatre han rebut els regidors. Governació.

El senyor Matons demana major vigilancia en l'entrada de carns, perque en passen de dolentes, entre ellos animals atacats de malalties.

El senyor Montanyola diu que és difícil evitar-ho perque ho solen portar en ferrocarril i ho entren pels llocs en que les valles de les estacions estàn rompudes. No és bestiar viu el que ha entrat amb malaltia. Ha estat en petits bultos.

El senyor Matons parla dels estragos de l'epidemia, i creu que, costi lo que costi, es canvii la conducció de Montcada lo més ràpidament possible.

El senyor Abadal creu que lo que demana el senyor Matons és indispensable fer-ho. Mes demana que no s'acordi això en una moció.

S'està preparant la manera còm s'ha de fer el canvi de la conducció esmentada, i aixís que estigui acabat serà portat al consistori per a ésser aprovat ràpidament.

El senyor Matons exposa algunes dificultats, i el senyor Abadal diu que es desinfecten els repartidors i que quedarà l'aigua pura, interinament es fan els estudis per al canvi total i ràpid, en dos mesos, un mes o quinze dies, de les conduccions.

El gasto no excedirà, en els onze kilòmetres, d'un milió de pessetes; de manera que no és tan car com se suposa.

Suspensió de la sessió

El radical senyor Rocha demana que's suspengui la sessió per a continuar-la avui a la tarde i discutir l'avant-projecte de presupost ordinari de gastos i ingressos de l'interior per a l'any 1915.

El regionalista senyor Rosés s'hi oposa perque'l temps que queda d'any és just per a cumplir els tràmits marcats per la llei, i si es sospèn la sessió es corre el perill de que demà no's reuneixin prous regidors, no's pugui celebrar sessió, no's puguin per lo tant discutir i ens quedem sense presupost per a 1915, perque l'actual és improrrogable, perque ja ho fou l'any passat.

Es per aquests motius que proposa la continuació de la sessió i que's discuteixi desseguida la totalitat, sense entrar a la discussió minuciosa article per article, perque havent-se de fer lo mateix quan es porti la discussió a l'Assamblea Municipal amb els vocals associats seria repetició inútil.

El senyor Vallet deia que considerava importú traspassar-la per avui la discussió, perque serà desballestar tota la tasca que's té preparada en les Comissions permanents.

El radical senyor Pich deia que per a poder-se posar d'acord sobre la manera de portar-ho a discussió que té pensat el senyor Rosés, millor serà que s'aplaci per a avui.

El regidor lliberal senyor Grañé proposa com a transacció que's suspengui una hora i després se reprengui la sessió, i si no's pot acabar, que s'aplaci per a avui a la tarde. No li plau la discussió en bloc, i vol que's discuteixi per articles.

El senyor Pich pregunta al senyor Rosés si hi té inconvenient en que s'aplaci la discussió fins avui a les cinc.

El senyor Rosés, contesta que hi té inconvenient, que vol començar desseguida la discussió, i que defuig tota responsabilitat que pugui sobrevenir per incumpliment de la llei. Si's vota i per la força del número s'acorda aplassar-la ho acataràn i aniràn avui a la sessió.

Els radicals presenten una proposició alçant la sessió i convocant el Consistori per a avui a la tarde i començar la discussió de l'avant-projecte de presupost.

Se posa a votació i és aprovada.

S'alça la sessió a tres quarts d'onze.

Impressions del Consistori

Se'n hi reben de molt curioses. Els radicals prediquen que ells sempre estàn al costat del pobre poble maltractat per la fortuna, i en les discussions consistorials sempre se'ls veu compiacents amb les poderoses companyíes monopolitzadores de serveis públics.

Ells, els revolucionaris, els que volen el progrés i abominen de tot lo antic, se'ls veu defensant heròicament que'ls remats de cabres pasturin i s'ageguin per les aceres de les principals vies ciutadanes, donant-les-hi un pintoresc aspecte d'un petit vi atge pirineno. A l'ensems les cabres, a l'arrocegar-se pels carrers, s'embruten amb tots els detritus que hi hà, aumentats amb les ben poc nètes mans dels cabrers, que quan esmunyen ho traspassen a la llet que serveixen als que tenen l'inconciencia de beure-se-la. I aixís se justifica i s'explica la causa de certes malalties que ja fa molts anys no's mouen de nostra ciutat.

S'hi veu amb estupefacció com els regidors de les dretes quasi sempre voten junts amb els seus eterns i irreconciliables enemics els radicals, demostrant aquella dita de: tots els extrems se toquen.

I amb més sorpresa, després de closa la sessió, tot passant per un corredor, se sent al cuefe de la minoría radical senyor Pich, que dóna ordres als seus per a que avui no deixin de assistir puntualment a la sessió, i després, com si temés haver-se'n descuidat:

—Ah, escolta tú; no't descuidis de enviar recado o anar personalment a casa den Llanza i den Carcereny a dirlos en recado meu que no facin falta a la sessió.

Teatres

LICEU. — Anit varen debutar nostres paisans la senyoreta Supervia, que és avui la reina de les soprans de sa corda, i el senyor Nadal, tenor que ha obtingut recentment un èxit clamorós a Roma, cantant l'òpera «Puritani».

Acompanyaren a nostres paisans la gentil sopran senyoreta Roddisch, que tan grata impressió ha produit en nostre públic, i l'excel·lent baix senyor Bettoni, artista nimat de Barcelona.

***

Havent de marxar immediatement a Milàn, on ha de cantar en el teatre de la Scala, l'eminent tenor senyor Làzaro, l'Empresa ha pogut conseguir que canti una última representació de «Rigoletto», avui, dimecres.

***

L'Empresa ha preparat per a demà, dijous, una representació de «Favorita», que ha de revestir excepcional interés. Per primera vegada es reuniràn en nostre teatre per a cantar una òpera tots els elements principals i secundaris, paisans nostres.

Dirigirà l'òpera el jove mestre Sabater i la cantaràn les senyoretes Supervia i Casas i els senyors Làzaro, Navarro, Martino i Gallofré; tots ells catalans i tots primeres figures, dintre de sa esfera, en el moviment artístic mundial. Uneixi's an aquest atractiu l'immens que constituèix sentir cantar per primera vegada la «Favorita» a la senyoreta Supervia i al senyor Navarro i a l'eminent tenor Làzaro, a qui per aquest any no podrem escoltar més.

SORIANO. — Avui, dimecres, tindrà lloc en aquest favorescut teatre l'estrena de la revista cómico-lírica ballable d'actualitat, original de l'afortunat autor i actor Joaquim Montero, amb música del mestre Montserrat Ayarbe, titulada «Monterograff segundo».

Per aquesta obra la casa «Pathé Freres» ha impressionat una preciosa pellícula amb els artistes de la companyía, no havent-se omès cap gasto en decorat i crajos.

Centre Cotoner de Barcelona

Telegrames oficials del 16 novembre de 1914

LIVERPOOL	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	3.er Tel.	4.rt Tel.	Tanca
Disponible	4'56	0'00	0'00	4'56	0'00	0'00
Futurs						
Maig-Juny	4'27	4'27	4'27	4'26	0'00	4'25
Juny-Juliol.	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Juliol-Agost.	4'34	N.	4'34	4'33	0'00	4'31
Agost-Setbre.	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Setbre-Otbre.	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Otbre.-Nobre.	4'45	4'45	N.	4'43	0'00	4'40
Nbre.-Dbre.	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Dbre.-Janer.	N.	N.	0'00	0'00	0'00	N.
Janer-Febrer	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Febrer-Mars.	0'00	0'00	0'00	0'00	00'0	0'00
Mars-Abril	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Abril-Maig	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00

Liverpool. — Vendes: 6,000 bales contra 10,000 l'any anterior.

JUMEL	Tanca anterior	Obertura	Tanca
Mars	7'33	8'16	0'00
Janer	0'00	0'00	0'00

NOVA YORK	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible	00'00	—'—	—'—	—'—
Futurs				
Janer	7'88	—'—	—'—	—'—
Març	7'78	—'—	—'—	—'—
Maig	7'98	—'—	—'—	—'—
Juliol	8'14	—'—	—'—	—'—
Octubre	8'38	—'—	—'—	—'—

NOVAORLEANS	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible	7'75	—'—	—'—	N.
Futurs				
Janer	7'45	—'—	—'—	—'—
Mars	7'66	—'—	—'—	—'—
Maig	7'85	—'—	—'—	—'—
Decembre	7'35	—'—	—'—	—'—

Arribades als ports dels EE. UU., 00,000 bales en 1 dia contra 0,000 l'any anterior.

—

A causa del gran retràs en el servei telegràfic, ens veiem impossibilitats de facilitar l'informació completa.

Necrología

La distingida senyoreta donya María Savall i Guarro ha passat a millor vida després d'haver rebut amb edificant fervor els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica.

Ha mort a la primaveral edat de 19 anys, essent una de les més exemplars filles de María del Col·legi de la Presentació de Ntra. Sra., lo qual fa creure que la seva Mare celestial no l'haurà deixada de la seva mà en el trànsit de la mort, acompanyant-la fins al trono de Deu per a que pugui cantar eternament les seves glories entre'ls chors dels àngels.

Serveixi aquesta consideració de consol en la seva pena, a la qual ens associem, als seus afligits pare, germans i demés família, per als quals desitgem molts anys de vida per a pregar per la finada. A. C. S.

Confortat amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica, ha mort don Joaquim d'Oriola-Cortada i Renom.

Era el finat un dignissim membre de l'antiguíssima casa coneguda per Casa Cortada, de la ciutat de Vich, pertenceixent a la noblesa catalana des de temps immemorial. La familia Cortada ha sigut sempre estimada i respectada no sols en aquella ciutat, sinó també en aquesta capital, en la qual té moltes i distingides relacions d'amistat i parentíu.

Estem segurs de que la seva mort haurà sigut molt sentida en ambdues poblacions i que seràn per conseguent moltes les persones que acompanyaràn en el seu dol als germans i demés parents del finat, com també els hi acompanyem nosaltres, recomanant l'ànima d'aquest a les oracions dels nostres lectors. A. C. S.

L'alumne intern de la Facultat de Barcelona don Ignasi Plana i Canudas ha entregat la seva ànima a Deu a conseqüencia d'una malaltia contreta en l'exercici del cumpliment del seu dever.

En tots casos és de plorar la mort; mes quan és rodejada de les circumstancies de sacrifici en holocaust de la caritat i de la ciencia, aleshores el plor, més amarg en els ulls de tots els que estimaven al sacrificat, és més consolador per estar il·luminat amb la llum de la heroicitat.

La mort del jove Plana, rodejada de aquestes circumstancies, ha estat sentidissima per tots els seus companys d'estudis i pels seus professors, acompanyant a l'atribulada familia en el seu dol. An ella, al claustre de la Facultat i als seus companys expressem el nostre sentiment, mentres demanem als nostres lectors una oració per la envejable ànima del difunt, que Deu haurà acollit en el seu sí.

Donem als nostres lectors la tristissima notcia de la mort de la virtuosa dama donya Dolors Espàrrech i Fors, esposa del distingit literat don Claudi Omar i Barrera.

Comprenem el dolor inconsolable que ha invadit la honorable casa del senyor Omar, aumentat el dol natural per la perdua de la esposa i mare, amb de les altes i excepcionals condicions que l'adornaven.

Ja sab el senyor Omar i Barrera que els amics que té en aquesta casa compartiexen el seu dolor per l'irreparable perdua.

A. C. S.

A la edat de 56 anys ha mort, confortada amb els Sants Sagraments, la bondadosa dama donya Joaquima Agatí de Izabal.

Amb molta raó la ploraràn el seu espós don Paul Izabal, fill, germà i demés familia, car les seves exemplars virtuts la feien digna de ser plorada. I segurament els acompanyaràn en el seu dol les moltes relacions i amistats de la seva familia, les quals eren conexedores de les virtuts de la finada, virtuts que és de creure que Deu haurà premiat amb la gloria del cel, creencia que serà sens dubte un gran lenitiu en la pena que experimenten els sers benvolguts que ha deixat en aquest món.

A tots els enviem el nostre pèsame més sentit, ensems que recomanem als nostres lectors una oració per l'ànima de la difunta. A. C. S.

Són ja nombrosíssims els pares que ploren la mort dels seus fills joves víctimes de la epidemia regnant en aquesta ciutat. Entre aquestes hi deve comptar avui la distingida senyoreta donya Aurelia Oliver i Ribas, la qual ha mort cristianament, com havía viscut, confortada amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica, deixant en la flicció que és de suposar a la seva senyora mare, germana i demés familia, dels quals era l'ídol i el consol per la seva vida exemplar adornada de totes les virtuts que poden fer estimable a una donzella de familia cristiana.

Que Deu la tingui al cel i concedeixi a la seva apreciable familia un bon consol en la seva pena, a la qual es associem coralment.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, dimecres, 6.ª d'abonament, a les nou. Darrera representació de «Rigoletto» per Hipòlit Lázaro.

Demà, dijous, 7.ª d'abonament, a les nou. Quinta sortida de Hipòlit Lázaro. Primera representació de

FAVORITA

per la senyoreta Supervia i els senyors Navarro i Martino.

TEATRE DE NOVETATS

Avui, dimecres, nit, a un quart de deu: «Poca pena», «Tierra» i «Colombina se salva». Gran èxit del mestre Enric Morera.

Demà, dijous, tarde, a les cinc, extraordinària matinée, a preus populars

MARUXA

la més bella producció del mestre Vives. Nit, a un quart de deu «Poca pena», «Tierra» i

Colombina se salva

Gran èxit del mestre Enric Morera

GRAN CAFE DE NOVETATS

Sala de Matchs de Billar

Tots els dies tarde i nit grans partits per reputats professors.

Apostes mutues — Entrada lliure

Gran Cine Eldorado

Avui, dimecres. Moda. Nit, espléndid programa. Estrena de «El club de los coleccionistas», secció «El cinemadrama de 1,000 metres. Ultim dia de los interessants pel·lícules

Corazón de mujer per l'hermosa genial artista Mme. Robins

Aquesta grandiosa pel·lícula de 1,100 metres, en sens duple, la millor de totes les de la série de tan insigne artista. «El beso mortal», 700 metres. «Caridad recompensada» i «Ramillete de Bigoudino», completant el programa la famosa «Revista Pathé». Demà, dijous, gran funció-estrena: «Venus a la fuerza», monumental pel·lícula de 1,700 metres, 1.ª de la série «Aventuras de Catalina», que consta de 10.000 metres, dividits en 13 pel·lícules de las quals se n'estrenará una cada dijous. «Pel·lícula sin igual». «Asunto nuevo». «Gran novedad». Ademés d'aquesta importantissima estrena, formaràn part del programa las altres de «El limpia botas de la 5.ª Avenida», 1,300 metres i «Noche de bodas de Salustiano».

Programa veritablement colossal per demá, dijous

TEATRE SORIANO

Companyía Montero

Avui, dimecres, nit, a un quart de deu. Primer: «El duo de la Africana». Segón: «La Venus de piedra». Tercer: Estrena de la revista cinematògrafica original de Joaquim Montero, música del mestre Montserrat Ayarbe, «Monterograff 2.º». Demà, dijous, tarde, a les cinc, matinée de moda. Butaca i pta. Entrada 25 centims. 2 éxits. Primer: «Monterograff 1.º». Segón: «La Venus de piedra». —Nit, a un quart de deu. Primer: «Monterograff 1.º» Segón: «Los engaños de Rileys», etc. «Monterograff 2.º».—Divendres, tarde, a les cinc, matinée doble.—Avui «La suerte perra» i «El Príncipe bohemio».

Saló Catalunya

Plaça de Catalunya, 3

Avui, dimecres, programa escullit compost de éxits «Infierno», 1,500 metres, segons la conegudíssima obra de Dante. «Ave María», 600 metres. «Industria de las flores», «Rodolfi i su patria», «Sin locos», «El rey de la moda», «Los engaños de Rileys», etc. Demà, dijous, últim dia del grandiós éxit «Infierno» i es renova de «La muerta del lago», 700 metres. Cines; «Frida o el amor es mas fuerte», 1,300 metres. «Rodolfi i su fea camarera».—Divendres, Moda. 4 magnífiques estrenes. — Pròximament la extraordinaria pel·lícula «El perro de Baskerville», 1,400 metres un dels més famosos episodis del celebre detectiu «Sherlock Holmes».

Els vòmits, cor agre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis i dolors del estómac, cintura i esquena, etc., desapareixen el següent dia d'usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES

Desapareixen entres lies les dispepsies, gastralgies i catarros gàstrics, com ho certifiquen milers de curats.

Refusi com a falsificades les ofertes que no portin la firma del únics concessionaris a Espanya J. Uriach i C.ª — Barcelona

Avisos

Antoni Cuadrada Rentu Procurador, Cobro de créditos. Administrador de Finques. Ample, 21, 3.er

Anuncis

Més de 5000 persones

poden justificar avuy la perfecció amb que aquesta casa fa l'examen de la vista per a l'aplicació de lentes o ulleres. Si vostè té alguna dificultat als orguens visuals, vagi totseguit a

La Optica Medical

on, amb aparells matemàtics, se li dirà si deu o no portar lentes; essent aquesta operació completament

GRATIS

Fabricació de cristalls i montures de totes classes, segons prescripció dels sommis oculistes. Venda económica de binocles prismàtichs i altres classes, sempre dels més avensats sistemes, i tot lo que a la óptica se refereix.

Boquería, 22-cantó Raurich

CARLES TUTUSAUS

TIFUS i gàstriques infeccioses, se curen sempre amb el TE i el TOPICO ALPINO. Ho justifiquen milers de persones que amb son ús han obligat la curació ràpida i absoluta de dites malalties. En farmacies i drogueries. Dipòsit: Ronda de Sant Antoni, núm. 24.

La Força i la Salut

A tots els malalts, a tots els convalescents y a tots els débils, el

VI DE BAYARD

PEPTONA FOSFATADA

els donará ab seguretat la Forsa y la Salut.—Dipòsit en totes les farmacies.—Collin & C.ª—París.

Compres

Alhajes or, plata, platí, brillants, perles i dentadures; se paguen preus molt alts. - Carrer Cardenal Casañas, núm. 8, botiga joieria.

Alhajes, Paperetes

brillants, perles, esmeraldes, or, platí i dentadures. Unica casa que pot pagar més alts preus que altres. Zurbano, 8 (P. Reial.)

Vendes

Sastres. Grans existencies en Panyeria, últimes novetats. A l'engrós i al detall. Magatzem: AVINYÓ, 7, entressol (cautonada Fernando).

Venda de retalls tots els dies

Terreny a la montanya de Sarrià, a 4 pessetes el metre, vistes immillorables, a 20 minuts tramvia, amb bosc, arbres fruiters i dóna de cara a sol ixent. Tracte directe. Plassa Bent Ortol, número 5, pis primer.

Lloguers

Gran magatzem per a llogar

Nou Sant Francesc, 27. Informes porteria.

LES HERNIES (trencadures)

I EL BRAGUER MEDICAL VIVES

Está comprovat per l'experiencia que les moltes complicacions i perills d'estrangulació a que está propens el trencat, es més degut a l'ús que fa de braguers defectuosos i impropris de sa dolencia, que a altres causes, perque, per regla general, no li subjecten degudament la hernia, succeint això amb més freqüencia als trencats que han adquirit braguers de ressort flexible, que serveixen més para empitjorar son estat que beneficiar-lo, fins a l'extrem de posar en perill la seva existencia sense que ells mateixos se'n donin compte. Tots aquests defectes se correigeixen ràpidament amb l'aplicació del BRAGUER MEDICAL de l'especialista senyor Vives, que redueix i subjecta amb suavitat l'hernia en sa cavitat normal, calmant instantàniament tot dolor i obtenint-se al mateix temps la curació de la mateixa. — Despatx: De 9 a 12 i de 3 a 7. Rambla del Centre, 12, pral, (prop del Liceu), Barcelona.

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORSONET, es el veritable específic acreditat per a curar en poca dies la COQUELUCHE I BRONQUITIS i tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmacia de l'autor: Carders, núm. 44.—Doctor Andreu.—J. Viladott Rambla de les Flors, número 4.

Serveis de la Companyía Trasatlàntica

LINIES AL RIO DE LA PLATA I AL BRASIL

El vapor Infanta Isabel de Borbón sortirá el dia 4 de Dbre. de Barcelona, el 5 de Málaga, i el 7 de Cádiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor Montserrat sortirá el dia 16 Dbre. de Bilbao i Santander, el 17 de Gijón, el 18 de Coruña, el 19 de Vigo, el 20 de Lisboa i el 23 de Cádiz, cap a Rio Janeiro, Santos, Montevideo i Buenos Aires.

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NEW-YORK I COSTAFIRME

El vapor Manuel Calvo sortirá el dia 25 Nbre. de Barcelona, el 23 de Málaga i el 30 de Cádiz, cap a Nova York, Habana, Veracruz i Puerto México.

El vapor Alfonso XIII sortirá el dia 16 Dbre. de Bilbao, el 19 de Santander i el 21 de Coruña cap a l'Habana Veracruz i Tampico. Admet carrega i passatge cap a Costafirme i Pacífic amb trasbord en Habana.

El vapor Legazpi sortirá el 10 de Dbre. de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga i el 15 de Cádiz cap a les Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet carrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz, Tampico, Puerto Barrios, Cartagena de Indias, Maracaibo, Coro, Comana, Girupano, Trinitat i Ports del Pacífic.

LINIA DE FILIPINAS

El vapor Fernando Póo sortirá el dia 9 Dbre. de Barcelona, cap a Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Iloilo i Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India Java, Sumatra, Xina, Japó i Australia.

LINIA DE FERNANDO POO

El vapor I. de Panay sortirá el 2 de Dbre. de Barcelona, amb escales a Valencia i Alacant, i el 7 de Cádiz, cap a Tánger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitges i Fernando Póo.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers, als quals ofereixen allotjament molt còmode i tracte esmerat, com ha acreditat son titulat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense Fils. També s'admet càrrega i expedeixen passatges per a tots el ports del món, servits per línies regulars.

Agents a Barcelona, Srs. Ripol i Companyía

Granvía Layetana, núm. 5, baixos

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

i tot lo que's necessita per a floristes

Antiga Casa. - T. COSTAS. - Palla, 13 i 15, pral.

SALUT — FORSA

IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT

Reconegut per les más notables Academies y publicacions mèdiques

Adoptat pels Hospitals, Clínicques, Dispensaris y Sanatoris ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir les excepcionals qualitats d'esser un potentissim estimulador de la NODRICIO y Regenerador complert de l'APARELL RESPIRATORI

"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ

:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910

Ab son ús aumenta ràpidament la gana y el poder d'assimilació, desapareixen radicalment la tos, los y esputs purulents dels Tuberculosos. El seu tractament es eficaz en la curació de totes les afeccions consuntives, restablint totseguit l'organisme en tots sos estats de debilitat ó agotament general.

Indicacions principals: Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Escrófula, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencies, etc.

Obtingut baix les formes SEMPRE INALTERABLES: emulsió, elixir, granulats

VENDAUN TOTES LES FARMACIES, DROGUERIES Y CENTRES D'ESPECIALITATS

Agents exclusius pera Espanya: Senyors GÁRATE GERMANS, de Bilbao.

VIGOR — JOVENTUT

¡FORA PEL MOIXI!

ELS POLVOS DE MERCIER DE FRANCH tracten el moixi de qualsevol part del cos, ni irritan la pell ni la deixen dolorida. No irriten gens. Millor depilatori utilissim i lleugeres que tots els altres. Un pot perque no el poden destruir.

Un pot 3'50 pessetes. S'envia certificat per correu si per envi